

DE VR DEN EDEEN

ANDBLAD VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN - 14de jrg. - 108 - december 1971

"V R E D E" Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER

PUBLICITEIT :

136 Bagattenstraat 9000 Gent
prk. : 10.112.88 BUVV Vlaams
Comité Gent
tel. 09/23.82.52

LEESGELD

140 fr. per jaar - 15 fr. per nummer
Steunabonnement : 300 fr.

verantwoordelijke uitgever :

M. Vanderborght
Echel 6
9401 Pollare

REDACTIE EN MEDEWERKERS

Theo Bailleul, Paula Burghraeve,
Ceuninck Danny, Eric De Bleecker,
Chantal De Smet, Jo De Schuyter,
Willy Hofman, Griet Maréchal,
Michél Tanret, Jan Verwest,
Bob Wolstijn.

REDACTIESECRETARIS

Wilfried De Vlieghe

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Wintér, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rop,
Marc Lebon, W. Oberon

Centrum voor UNO-Recht
(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika
(Roermond)

ABONNEMENTDIENST

Lotty Verwest - Carlos Van Vooren.

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al
diegene die - door degelijke informatie
of voorstellen - een bijdrage willen bren-
gen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op
de medewerking van al diegene die
hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikelen beantwoor-
den dan ook niet noodzakelijkerwijze
aan het standpunt van de redactie.

UIT DE INHOUD...

Tekening van Hoenraet Editoriaal	blz. 1
Gaan onze militaire uitga- ven nog stijgen ? André De Smet	3
Van week tot week Eric De Bleecker	4
Op de uitkijk Polaris Spaak	5
China in de O.V.N. Bob Wolstijna	9
Bangla Desh een ooggetuigenverslag van Pater Y. Jolif	11
Ethiopië Theo Bailleul	13
Apartheid in de praktijk Een dokument van de UNESCO - Wilfr. Devlieghere	15
Pablo Neruda Chantal De Smet	18
Terugblik op de erkenning van de S.U. door België Griet Maréchal	19
Bolivia - bijdrage van het COLAM Zuster L. Oostendorp	21
Onderwijs in de D.D.R. Frieda van Gorp	23

LEZERS OPGEPAST !

In de loop van de maand december
zal de postbode U een kwijtschrift
aanbieden voor het leesgeld voor
"VREDE" 1972.

Opgepast, hij komt slechts éénmaal.
Verwittig dus uw huisgenoten dat zij
niet nalaten het kwijtschrift te beta-
len. Moest U niet thuis zijn reken
dan zo vlug mogelijk het kwijtschrift
af in het postkantoor (winket post-
abonnementen).

Op deze wijze helpt U ons veel tijd
en geld sparen.

Dank bij voorbaat.

BEZOEK ONZE INTERNATIO- NALE GESCHENKENFOREN.

OOSTENDE

in het Hotel Prinsenhof - Ieperstraat 22.

vrijdag 10 dec. vanaf 20 u

zaterdag 11 dec. van 10 tot 20 u

zondag 12 dec. van 10 tot 19 u

vooropening vrijdag om 19 u 30

toespraken door : Walter Weydts,
ondervoorzitter van de Provincie-
raad

Alfons Laridon, schepen van onder-
wijs & volksvertegenwoordiger.

ANTWERPEN

in het Nationaal Bouwcentrum
Jan Van Rijswijcklaan 191

zaterdag 11 dec. van 14 tot 20 u

zondag 12 dec. van 10 tot 20 u

maandag 13 dec. van 14 tot 19 u

vooropening zaterdag om 13 u 30 door :

CHINA IN DE O.V.N.

Bij het ter pers gaan vernemen
we de uitslag van de stemming
in de Algemene Vergadering over
de opname van China in de
O.V.N.

Ondanks de inspanningen van
de Amerikaanse delegatie, om
een zetel voor Formosa te be-
houden, heeft deze de neder-
laag geleden.

Wij beginnen dus aan een nieuw
tijdperk in de internationale po-
litieke verhoudingen.

In het volgend nummer van
"Vrede" komen we hier verder
op terug.

GAAN ONZE MILITAIRE UITGAVEN NOG STIJGEN ?

Op 9 en 10 december komt te Brussel het Minister-komitee van de N.A.V.O. samen.

Tijdens deze jaarlijkse zitting zullen de deelnemers - zoals het in de traditie past - een overzicht houden over de stand van de huidige Oost-West betrekkingen. De recente overeenkomst tussen de Ambassadeurs van de vier grote mogendheden over Berlijn en de aan de gang zijnde besprekingen tussen de D.B.R. en de D.D.R. zullen hierbij zeker een belangrijke plaats innemen.

Normaal zou deze recente politieke ontwikkeling, die op de akkoorden Moskou-Bonn en Warschau-Bonn gevolgd is, niet zonder invloed mogen zijn op de besluiten die tijdens deze N.A.V.O.-bijeenkomst zullen genomen worden.

Onder de voorwaarden die door de N.A.V.O.-partners, in verband tot de organisatie van een Europese Veiligheidskonferentie, vroeger steeds gesteld worden kwam de wenselijkheid naar voor dat eerst een oplossing diende gevonden voor het Duits probleem en Berlijn.

Deze oplossingen zijn nu in het zicht. Zal de N.A.V.O. de hieruit noodzakelijke conclusies trekken en met positieve voorstellen over de brug komen ?

Deze nieuwe gunstige situatie voor de Europese volkeren ten spijt schijnt men, altans wanneer men rekenschap houdt met de geruchten die in de internationale pers verschijnen, de komende N.A.V.O.-vergadering niet met optimisme tegemoet te gaan.

Zo blijkt het dat de Verenigde Staten, die precies nooit enthousiast geweest is voor een Konferentie voor Europese Veiligheid, van de eerstvolgende N.A.V.O.-vergadering zou willen gebruik maken om haar bondgenoten het mes op de keel te zetten, t.t.z. hun verplichten een groter deel van de N.A.V.O.-uitgaven te betalen.

M.D. Healey, vroeger minister van landsverdediging van Wilson, schreef in de Sunday Times dat in Atlantische middens te Brussel stemmen opgaan om voldoening te geven aan de Verenigde Staten 'die niet langer bereid is het ongeloflijk deficit van haar betalingsbalans te dragen voor de veiligheid en de ontwikkeling van andere landen...'

Sekretaris Generaal Luns blijkt eveneens van mening dat een oplossing dient gevonden vóór de opening van de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten ten einde Nixon de nodige bewegingsvrijheid te laten.

Een ander chantagemiddel ten overstaan van de "trouwe bondgenoten" is de opmerking dat de verbintenis van de Verenigde Staten geen troepen terug te trekken uit Europa slechts geldig tot juli 1972.

Het is dus reeds duidelijk dat stellingen worden ingenomen om ieder mogelijk initiatief, dat zou kunnen ingaan op de aan gang zijnde ontspanning in Europa aan voorwaarden te verbinden die voor de vrede en de volkeren van Europa niet veel goeds betekenen.

Dit zal o.m. het geval zijn voor wat betreft de druk om de militaire uitgaven op te drijven.

Voor ons land zou dit zeker catastrofale gevolgen hebben.

Volgens officiële N.A.V.O.-cijfers werden door België in 1970 reeds meer dan 34 miljard uitgegeven aan militaire uitgaven. Intussen werd door de vorige regering voorzien, dat, gedurende vier jaar, om het jaar 2 miljard "en plus" zou worden voorzien voor aankoop van tanks, schepen, enz. (Sinds 1949 maakt dit reeds 500 miljard).

Wanneer men weet dat in de begroting van 1972, door de regering op 27 oktober gepubliceerd, de gewone uitgaven geraamd werden op 357,7 miljard (met volgens sommigen een te verwachten tekort van 25 miljard), dan ziet men dat niet minder dan 10 t.h. van onze uitgaven naar bewapening gaan.

Dit probleem is echter taboe in dit land. Lees maar even de verkiezingspamfletten na, kijk maar even verklaringen van politieke personaliteiten - zelfs van economen na, overloop maar onze kranten en... U zult merken dat, over dit nochtans cruciaal probleem, geen woord gerept wordt !

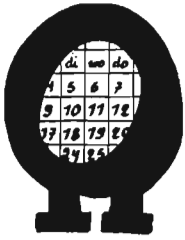
Zal minister Harmel, die in afwachting van een nieuwe regering ons land op de N.A.V.O.-vergadering vertegenwoordigt, hier eens te meer de duimen leggen.

Zal een uittredende regering hier nieuwe verbintenissen aangaan zoals de regering Van den Boeynants die, na de kamerontbinding, besliste 8 miljard uit te geven voor de aankoop van nieuwe vliegtuigen ?

Het zou goed zijn de onderhandelaars voor een nieuwe regeringsformule er aan te herinneren dat in geen enkel opzicht een verhoging van de militaire uitgaven kan aanvaard worden. Integendeel; rekenschap houdende met de politieke evolutie in Europa moet een nieuwe richting worden ingeslagen.

En dit betekent o.m. : systematische vermindering van onze militaire uitgaven, terugtrekking van onze troepen uit Duitsland, erkenning van de bestaande grenzen in Europa, erkenning van de D.D.R. en een actieve inzet voor het tot stand komen van een Konferentie voor Europese Veiligheid en Samenwerking.

A.D.S.

VAN WEEK TOT WEEK

18.10 - 24.10.71

- Incidenten aan de Indiaas-Pakistaanse grens doen de spanning tussen beide landen toenemen. Premier Indira Gandhi verklaart alles te zullen doen om een konflikt met Pakistan te vermijden. Niettegenstaande een sterke tegenkanting in de Senaat blijven ondertussen de Amerikaanse wapenleveringen aan Pakistan voortduren.

- Na in september een bouwvakarbeider die stakingsvlugschriften verspreidde te hebben doodgeschoten, opent de Spaanse politie opnieuw het vuur op stakende arbeiders van de auto-fabrieken SEAT (Fiat) in Barcelona. Drie arbeiders werden zwaar gewond. Een golf van solidariteit ontwikkelt zich de volgende dagen in de steden onder de Spaanse arbeiders en studenten.

- Voor zijn afreis naar de VS, na een bezoek van een week aan Griekenland, drukt vice-president Agnew zijn "diep respect uit voor de door het Griekse kolonelsregiem geleverde inspanningen ter vervulling van zijn rol in het raam van de NAVO."

- Te Peking komt de Amerikaanse delegatie aan, geleid door Kissinger om Nixon's aanstaande bezoek voor te bereiden. Volkschina zou geen handel drijven met de VS voor de regeling van de kwestie Formosa.

25.10 - 31.10.71

- De VS lijden hun eerste grote nederlaag in de UNO : de Chinese Volksrepubliek wordt tot de VN toegelaten en de Chinese zetel in de Veiligheidsraad toegewezen na twee beslissende stemmingen over de Amerikaanse en Albanese resoluties waarbij Formosa wordt uitgestoten. België dat in extremis besluit tot het aanknopen van diplomatieke betrekkingen met Volkschina onthoudt zich bij de stemming over de Amerikaanse resolutie en stemt voor de Albanese.

- In Turkije leidt de krachtproef door Demirel, president van de "Partij van de Gerechtigheid", begin oktober ingezet, tot het ontslag van premier Nihat Erim. Na eerst te zijn aanvaard door de Turkse president Sunay wordt dit ontslag daarna onder druk van het leger.

- De toetreding van Engeland tot de EEG wordt, ondanks de tegenkanting van de Britse bevolking, goedgekeurd met een grote meerderheid door het Lagerhuis. Bij deze beslissing die indruist tegen de belangen van de Engelse arbeidersklasse werden de conservatieven van premier Heath geholpen door de rechterzijde van Labour onder leiding van ondervoorzitter Roy Jenkins.

- Tot besluit van het zesdaags bezoek van KPSU-sekretaris Breznev aan Frankrijk wordt een "uitleenzetting van de principes van de Frans-Sovjetische samenwerking" en een "gemeenschappelijke verklaring" getekend waarin o.m. de hoop uitgesproken wordt dat de Europese Veiligheidskonferentie in 1972 kan bijeenkomen. In verband met het Midden-Oosten stelt men geen vorderingen vast naar ben politieke regeling en acht men het terug op gang brengen van de missie Jarring overeenkomstig de UNO-resolutie van 22.11.67 noodzakelijk.

- President Tito op bezoek in de VS verklaarde dat KPSU-sekretaris Breznev hem verzekerd zou hebben dat de Sovjetische militaire raadgevers in de Arabische wereld zullen teruggetrokken worden zodra een definitieve oplossing van het

Israëliisch-Arabisch konflikt is bereikt.

- Ten teken van solidariteit met de stakers van de autofabrieken SEAT geven ongeveer 9000 arbeiders in Barcelona gehoor aan de oproep tot algemene staking uitgaande van de illegale arbeiders-kommissies terwijl honderden studenten betogen tegen het Franco-regime.

Anderzijds klagen twee bisschoppen van Asturië de brutaliteit aan van de Franco-politie tegen de stakende mijnwerkers van het Asturische kolenbekken.

- De Amerikaanse senaat verwerpt het presidentieel wetsvoorstel voor buitenlandse hulpverlening. De liberale fractie was niet akkoord met de 55 t.h. kredieten voor militaire hulp en de wijze van bilaterale politiek-gebonden economische hulp van de VS aan (hoofdzakelijk) ontwikkelingslanden. Anderzijds stemde een deel van de konservatieven tegen het ontwerp uit nationaal egoïsme wegens de nederlaag enkele dagen voordien bij de opnemng van Volkschina in de UNO. Deze beslissing brengt de vietnamizeringspolitiek van Nixon in het gedrang.

1.11 - 7.11.71

- Tegenover de verergering van de toestand in Noord-Ierland, welke stilaan tot een bevrijdingsoorlog evolueert, besluit de regering in Belfast tot de herbewapening van de politie-reservisten in Ulster welke in 1969 ontwapend werden op bevel van Londen. Deze beslissing welke een toegeving is aan de protestantse extremisten vergroot nog de moeilijkheden van de Engelse regering wiens pogingen een regelingen te vinden voor het probleem Noord-Ierland zowel militair als politiek totnogtoe mislukten.

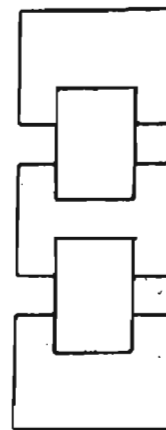
- Te Rome beslissen de ministers van buitenlandse zaken van de Zes dat de "Topkonferentie van de Europese gemeenschap" waarop o.m. de mogelijkheid van een gemeenschappelijke buitenlandse politiek zal onderzocht worden in principe plaats zal hebben tegen einde 1972, afhankelijk van een oplossing voor de huidige monetaire moeilijkheden.

- Een week voor de hervatting van de Salt-besprekingen gaat op Amchitka, een eiland van de Aleoeten ten westen van Alaska, de tot nog toe krachtigste Amerikaanse atoomproef (5 megaton) door, ondanks de stroom van protesten hiertegen in de VS, Kanada, Japan, Zweden en Peru.

8.11 - 14.11.71

- Premier Indira Gandhi pleit bij een bezoek dat ze brengt aan een reeks West-Europese landen (o.m. België) voor een politieke regeling in Oost-Pakistan, welke de rechten van het Bengaalse volk herkent en de terugkeer van de nu circa 10 miljoen vluchtelingen zou mogelijk maken. Anderzijds zegt Peking, bij het bezoek van een Pakistaanse delegatie, geleid door Ali Bhutto, andermaal op voorzichtige wijze zijn steun toe aan Pakistan ingeval van buitenlandse agressie. De verergering van het treffen aan de Bengaalse grens tussen Indiase en Pakistaanse troepen en het steeds aktiever optreden van de Bengaalse vrijheidsstrijders in Oost-Pakistan zijn een aanwijzing omtrent het explosieve van de toestand in dit gebied, mede tengevolge van de onhoudbare aanwezigheid van de Oost-Pakistaanse vluchtelingenstroom.

- De verklaringen van Nixon op een perskonferentie laten nogmaals duidelijk blijken dat de Amerikaanse regering niet van plan is Zuid-Vietnam te verlaten en nog steeds hoopt op een militaire overwinning. De terugtrekking van Amerikaanse troepen zal de volgende 2 maanden lichtjes opgedreven worden maar de luchtmacht zal intengendeel nog intensiever bombarderen boven Indo-China. Van een einddatum voor de totale terugtrekking is verder geen sprake, wel van een residuele troepenmacht om het vietnamiseringsprogramma verder te zetten. Ondertussen lijden de troepen van LON NOL in Kamboedja nederlaag op nederlaag en wordt het vliegveld van Phnom-Penh zelfs in volle dag door vrijheidsstrijders aangevallen. In Zuid-Vietnaï breidt het verzet tegen het Thieu-regiem zich uit tot steeds bredere kringen en grijpt de repressie steeds wijder om zich heen.

POLARIS SPAAK

Paul Henri, die jaren een vedette was in de internationale en belgische politiek heeft zich opnieuw in het middelpunt van de belangstelling gewerkt. "Hij", de man die, oh zoveel malen in zijn leven, op het gepast moment zijn vest wist te draaien, heeft opnieuw de aandacht voor zijn persoontje gevraagd. En, hoe ongelooflijk ook, opnieuw zijn duizenden hem achternagelopen om zich aan zijn demagogische wel-sprekendheid te gaan laven.

Spaak, de destijds gevierde voorman van een arbeiderspartij, is nu de vurige verdediger geworden van de brusselse francofonie, de voorloper van de groot- en kleinburgerij die niet de belangen van de gemeenschap maar eigen voordelen nastreven.

Enkele maanden terug was hij reeds opnieuw komen opdagen. Links en rechts in het land werd hij opnieuw de veel beluisterde spreker. Ook tal van vlaamse verenigingen, die dachten in hem een bondgenoot te vinden in hun strijd voor het federalisme, vonden het geen bezwaar hem uit te nodigen. "Le Soir" stelde zijn kolommen open en in het circus Bouglione kreeg hij op een meeting van enkele duizenden fransdollen een daverend applaus. Daar verdedigde hij, "de grote staatsman", het recht om ook op 72-jarige leeftijd zijn politieke rechten te kunnen verdedigen en wees erop dat niemand het hem kwalijk nemen kan van zienswijze te veranderen... Geen bezwaar mijnheer Spaak! Opvallend is echter dat het steeds in dezelfde richting gaat. Steeds meer naar rechts.

Zo was hij de man van de "Action Socialiste", de man met de grote kunstenaarshoed en het groot hart. Daarna was hij de socialistische minister die dertig jaar lang, tegen alle kongresbesluiten van zijn partij in, precies zijn eigen goesting deed.

Hij was de man die de Spaanse Republiek de dolksteek in de rug gaf en, tegen zijn voorman Vandervelde in, voor Franco en Burgos koos. Hij was de man die, ondanks de bedreiging van Hitler-Duitsland ons land, een valse neutraliteitspolitiek opdrong.

Hij was de man die ons land de weg deed opgaan van een blind en slaafs Atlantisme en Isabelle Blume, de enige die zich hiertegen verzette, uit de B.S.P. deed sluiten.

Later was hij de man die voor de Duitse herbewapening

pleitte en, met zijn vriend Churchill, een zogenaamde Europese beweging wou tot stand brengen. In de Algemene Vergadering van de O.V.N. was hij de man die met zijn beroemde toespraak "nous avons peur" de jarenlange koude oorlogspolitiek inluide.

Als dank voor de bewezen diensten werd hij de Algemene Sekretaris van de N.A.T.O. waar hij, in dienst van zijn Amerikaanse meesters, een politiek zou voeren die de wereld meermalen op de rand van de afgrond zou brengen.

Wanneer hij geen heil meer zag in het misbruiken van "zijn partij" werd hem, eens te meer als dank een job van beheerder van de Amerikaanse trust I.T.T. in de hand gespeeld. Mensen die het kunnen weten vertellen dat hem niet minder dan 1 miljoen per maand hiervoor in de schoot zou worden gelegd.

Hij was ook de man van het militaire optreden in Kongo, de man van de Union Minière voor wie Lumumba verdwijnen moest. Later was hij de man die het met Tsjombé op een akkoordje zou gooien en... door Mobutu geëerd werd met de orde van het Luipaard.

Dit alles was geen hinderpaal opdat ook hij gedurende ruime tijd het voorzitterschap in handen zou krijgen van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingshulp.

Deze man, waarvan hier pas enkele hoogtepunten uit zijn zo gevuld leven geciteerd werden, is vandaag het idool geworden van een schaar fransdollen die in hem de onverzettbare verdediger van de francofonie gevonden hebben.

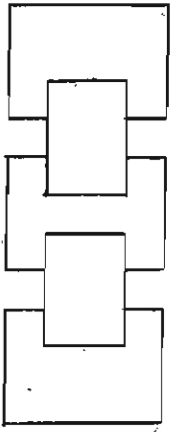
Niet enkelen maar duizenden juichen hem met beide handen toe.

Ook in de naam van de jongeren acht Spaak zich geroepen vandaag het woord te voeren. Oh, hij kan het begrijpen, zelfs dikwijls in naam van jongeren die beweren de brui te hebben aan het "establishment". Jongeren die ijveren voor Vietnam, voor de derde wereld, voor een nieuwe maatschappij lopen achter iemand wiens ganse leven juist het tegenovergestelde heeft nagestreefd.

Een man die, in een maatschappij die zichzelf respecteert, sinds lang op de kant zou zijn gezet.

We kunnen ons niet verheugen over de ongelooflijke naïviteit van dezen die door de bomen het bos niet meer zien. Men sprak weleer over "Arm Vlaanderen". Moeten we vandaag niet schrijven "Arm Brussel" ?

Interim

DE VERENIGDE STATEN BREKEN NOGMAALS EEN REKORD...

Het deficit van de Amerikaanse betalingsbalans voor het derde trimester van 1971 was het hoogste dat ooit geregistreerd werd : 12,1 miljard dollar (2,3 miljard meer dan voor gans 1970 !).

Dit toont duidelijk dat de vlucht voor de dollar reeds enorm was vóór 15 augustus. Na deze datum zijn de Centrale Banken van verschillende Europese landen (Groot-Brittannië, Zwitserland en zelfs Duitsland) dollars blijven opkopen om te verhinderen dat hun eigen geld teveel zou stijgen in verhouding tot de dollar.

Sedert het begin van het jaar is de deficit-balans 23,3 miljard. Dit is het totale bedrag dat de vreemde uitgifte-organen gedurende die periode aangekocht hebben.

Op het begin van het jaar bedroeg de dollarreserve van de Centrale Banken ongeveer 43 miljard dollar (reeds ongeveer 50 t.h. meer dan in 1969 !). Door de versnelde achteruitgang van de buitenlandse betalingen van de V.S.A. zouden deze reserves op 9 maanden weer met 50 t.h. verhoogd zijn. Op basis van de "liquiditeiten" was het Amerikaans deficit gedurende de 9 eerste maanden 17,5 miljard waarvan 19,3 miljard gedurende het laatste trimester alleen. Het trimestriële deficit op deze basis berekend was vroeger bijna nooit boven de 1 miljard gestegen.

De "liquiditeitenbalans" houdt rekening met de schulden van de V.S.A. ten opzichte van openbare instellingen, maar ook ondernemingen, handelsbanken en partikulieren die buiten het land verblijven.

Er is dus vermindering van de schuld aan partikulieren, doch vermeerdering aan de Centrale Banken. Dit is logisch als men weet dat de partikulieren hun dollars bij de Banken hebben uitgewisseld tegen buitenlands geld.

Het wantrouwen tegenover de dollar heeft de betalingsbalans zó sterk kunnen beïnvloeden door de "betalingstermijnen." Gezien de enorme hoeveelheid zaken die de V.S.A. met het buitenland voeren volstaat het dat de uitvoerders 2 of 3 maanden wachten om hun buitenlandse devisa's in dollars om te zetten en de invoerders de datum van de omgekeerde verrichting vervroegen opdat er een verschil van 8 à 9 miljard zou optreden.

Zo werden de maatregelen die president Nixon op 15 augustus trof, noodzakelijk.

"HET IDEALISME VAN DE S.S."

De oudgedienden van de S.S.-divisie "Das Reich" hebben kort geleden in Beieren een vereniging opgericht.

Volgens Herman Buch, schoonbroer van de vroegere Reichsleiter Martin Borman en ordonance van Reichsführer Himmler gaat het hier om een associatie die zich met de sociale belangen van de oud-S.S. wil inlaten.

De journalist van de "Frankfurter Rundschau" die verschillende van de "personaliteiten" van deze organisatie ontmoette en ter plaatse een onderzoek instelde schrijft dat de oudgedienden van deze S.S.-divisie (die zoals men weet de inwoners van Oradour en Tulle uitmoorden) er aankwamen met somptueuze luxewagens. Günther Eberhard Wisliceny (die men de voorzitter noemt omdat hij de meest gedecoreerde is) verklaarde "Veel van ons hebben carrière gemaakt in Staat en ekonomie. Wij zijn geen mensen die naar het verleden terugblikken maar blijven met onze twee benen in de staat staan. Deze situatie hebben we door ons zelf veroverd." Het doel van de beweging, zegde de Generaal Otto Kumm is onze makkers van de divisie te verzamelen om het idealisme in deze materialistische wereld te redden... De jeugd van heden is onwetend over wat voorbij is, zegde deze oud-S.S. generaal, waarna hij de noodzaak onderlijnde de principen van plicht, trouw, eer, verantwoordelijkheid, kameradschap die eigen waren aan de S.S.-divisie "Das Reich" niet te laten verloren gaan.

Dat dit alles mogelijk is slechts vijftig jaar na de wereldoorlog is zeker ontstellend. Naar wat wacht Brandt om deze stal uit te kuisen ?

(Verduiveld ! Het regenseizoen is aangekomen !)

ZIJ DIE ERAAN VERDIENEN

De eerste wereldoorlog heeft aan de Amerikaanse monopolies 46 miljard dollar opgebracht. De tweede 123 miljard. De oorlog in Korea 118 miljard.

In de jaren '60 was de produktie van 9 op de 12 belangrijke concerns van de Verenigde Staten voor meer dan 50 t.h. van militair belang.

Trusts zoals General Dynamics, Lockheed, Mc Donald Douglas, Ling Temco Vought, North American - Rockwell, Grumann Aircraft en AVCO leveren twee derde van hun produktie aan het Ministerie van Landsverdediging.

Tijdens de jaren 1964, '65 en '66 stegen de winsten van de zeven vliegtuigbedrijven van de Verenigde Staten die wapens leveren aan Vietnam met meer dan 50 t.h.; deze van Dow Chemical, de belangrijkste leverancier van de napalm verdubbelden.

De winsten van Eastman Kodak (filmen en ontstokers) stegen met meer dan 100 t.h. - General Electric die op de vierde plaats komt onder de monopolies voor de omvang van de militaire bestellingen zag, volgens het tijdschrift Fortune, haar winsten stijgen van 237,3 miljoen dollar in 1964 tot 328,48 miljoen dollar in 1970.

De winsten van een andere leverancier van het Pentagon, de International Business Machines, stegen in dezelfde periode van 431,1 miljoen tot 1 miljard dollars.

Het grootste Britse monopolium Hawker Siddeley (vliegtuigen en raketten) zag haar winsten stijgen van 6,2 miljoen dollar in 1964 tot 19,5 in 1970.

De winsten van de Imperial Chemical Industries (bommen, munitie, wapens, enz.) gingen in dezelfde periode van 61,2 naar 1214 miljoen dollars.

De winsten van het groot Japans concern Hitachi (elektrisch materiaal) die een van de belangrijkste leveranciers was van het Amerikaans leger in Korea en nog vandaag in Vietnam - vervierdubbelde tussen 1965 en 1970 haar winsten die vandaag 139,79 miljoen bedragen.

DE REKENING DIE DE GEMEENSCHAP MOET BETALEN

In 20 jaar tijd hebben de leden van de N.A.V.O. 1.300 miljard dollar voor de bewapening uitgegeven. Deze uitgaven overschrijden vandaag 100 miljard per jaar waarvan 75 t.h. voor de Verenigde Staten.

Met de kredieten voor de kommissie voor atoomenergie, en tevens voor de passieve verdediging en het opslaan van stocks van strategische wapens slopen 60 t.h. op van het budget van de Verenigde Staten. Wanneer men hier de kredieten aan toevoegt aangaan naar aanleiding van de voorbije oorlogen (in-

tresten van openbare schulden, enz.) bedragen die directe en indirecte militaire uitgaven ongeveer 80 t.h. van het budget.

Het Amerikaans strategisch bombardementsvliegtuig, B-17, heeft 200.000 dollar gekost, een B-29, 600.000 dollar, een B-36, 4 miljoen en een B-52 8 miljoen dollar.

Iedere "nieuwe generatie" van wapens kost 2 à 3 maal meer dan de vorige.

ONHERSTELBAAR VERLIES

Volgens de Zwitserse geleerde J.J. Babal heeft de mensheid in 5.559 jaar niet minder dan 14.513 oorlogen meegemaakt.

Hierbij werden 3.640 miljoen mensen gedood t.t.z. meer dan de huidige bevolking van de aarde.

Tijdens de eerste wereldoorlog vielen er 10 miljoen mensen, 20 miljoen werden verminkt en miljoenen stierven van honger en epidemies. Het materieel verlies werd geschat op 338 miljard dollar.

Het bilan van de tweede wereldoorlog is 54 miljoen 800.000 doden en 90 miljoen verminkten. De materiële verliezen bedroegen 4 biljoen dollar.

Enkel in Europa werden 23,6 miljoen woonhuizen, 14,5 miljoen openbare gebouwen en bedrijven vernietigt.

MOEST DE WERELD ONTwapENEN...

Volgens de schattingen van Amerikaanse economen zou, in de vijf jaren die op een ontwapening volgen, de regering van de Verenigde Staten in de mogelijk zijn 330 miljard dollar uit te geven voor de meest dringende noden van de natie : 160 miljard voor de likwidatie van krotten, voor de bouw van nieuwe woningen en de waterbevoorrading; 30 miljard voor de bouw van scholen; 35 miljard voor de openbare gezondheid; 106 miljard voor de bouw van wegen, enz, enz.

Het tijdschrift Economic heeft berekend dat met de 22 miljard die jaarlijks door de Verenigde Staten voor de oorlog in Vietnam uitgegeven wordt het mogelijk zou zijn 296.000 klaslokalen en hospitalen te bouwen met daarin 650.000 bedden.

Met de prijs van een kruiser, zegde Prof. Joliot Curie, zou men 10 centra kunnen oprichten om de belangrijkste vijanden van de mensheid te bestrijden, als kanker, T.B.C. en deze instellingen gedurende 100 jaar onderhouden.

TE ZOT OM LOS TE LOPEN...

De Noordzee wordt stilaan het vuilnisbelt van Europa.

Het Nederlands Ministerie komt zo juist bekend te maken dat de Duitse Bondsrepubliek niet minder dan 635 duizend ton afval per jaar in de Noordzee stort. België komt op de tweede plaats met 440.000 ton vuilnis per jaar...

Niet om fier over te zijn...

De staalindustrie van Lorreinen is een van de eerste slachtoffers van de zogenaamde reconversie in Frankrijk. Het bedrijf Wendel-Sidelor komt kortgeleden bekend te maken dat zij niet minder dan 12.350 arbeiders gaat af-danken...

In de omgeving van de beroemde Maginotlijn, die aan de Fransen voor de oorlog miljarden heeft gekost, werden een aantal kazematten per openbaar aanbod verkocht.

Twee belangrijke franse heroïne-smokkelaars werden begin november te Boston in voorlopige vrijheid gesteld tegen een borgsom van niet minder dan 250.000 dollar voor ieder. De 500.000 dollar werden gestort, door bemiddeling van een Zwitserse bank door de verzekeringsmaatschappij Rolute Insurance Company uit Connecticut. Op 11 november werden ze opnieuw aangehouden voor een nieuwe smokkelzaak. Het parket verklaarde dat ze opnieuw zullen worden vrijgelaten zo een borgsom betaald wordt...

En zeggen dat het Amerikaans gerecht Angela Davis in voorlopige vrijheid weigert te stellen...

De Duitse huurling Rolf Steiner is zeker geen onbekende meer. Als betaald moordenaar en voor zijn strijd tegen het bolsjisme - zoals hij zelf zegt - kwam zijn foto reeds herhaalde malen in de krant. Na zijn heldendaden in Biafra en Zuid-Soedan kwam hij uiteindelijk voor de rechters van Nemery. Generaal Nemery, die slechts enkele uren nodig had om na de opstand van juli zonder bewijs syndikale en politieke leiders te veroordelen en ter dood te brengen, liet het proces tegen Steiner maanden aanslepen.

En zoals het past onder vrienden van hetzelfde allooi werd de doodstraf van Steiner door Nemery omgezet in twintig jaar...

Een senatoriale commissie van de V.S. heeft aan president Nixon de toelating gegeven de invoertaks zo nodig van 10 tot 15 t.h. op te voeren. Op een ogenblik dat alle regeringen braafjes vragen de 10 t.h. invoertaks voor de produkten uit hun land niet toe te passen is dit wel... wat men kan noemen, de stamp van de ezel... Van uw vrienden moet ge het hebben.

Met enkele jaren vertraging maar... op het juist voorziene uur is de raket Europa 2 op Frans-Guyana de lucht ingegaan. 2 min. 40 sec. later stelde men vast dat iets niet in orde was... en 4 min. 30 sec. nadien verdween Europa 2 in zee. Na de vijf vorige mislukkingen begint men nu een beetje te wanhopen. Men wil het toch nog maar met twee proefschoten proberen vooraleer men tracht de sateliet Symphonie in een baan om de aarde te brengen. Elk bijkomend proefschot kost aan de gemeenschap eventjes 1.600 miljoen...

Voor het begin van een vertoning zag het publiek van een cinema in Manhattan niet minder dan 12 lijk-kisten aanrollen. Was er een katastroof gebeurd? Niets daarvan, het was slechts eens te meer een publicitaire stunt voor een nieuwe "griazel-film." Alle deelnemers aan deze lugubere optocht mochten gratis binben en voor de ontwerper meest schrikwekkende lijk-kist werd een premie uitgelooft van 200 dollar.....

Ondanks de protesten in gans de wereld heeft het Pentagon te Amchitka een ondergrondse atoombomproef-neming gedaan. Het tuig was niet minder dan 250 maal sterker dan de bom die op Hiroshima geworpen werd in 1945. Het loslaten van zoveel

energie op 2000 meter onder de aarde kan niet nalaten vroeg of laat negatieve gevolgen te hebben. Nixon en zijn medewerkers hebben het verzet van wetenschapsmensen en openbare opinie weggevaaid... Willen sommigen met hun grootheidswaanzin dan toch onze aarde om de hals brengen?

Er zijn van die mensen die overlopen van pretentie en eigen dunk. Prins Bernhard van Nederland is er zo een-tje. Naar zijn mening zouden er nieuwe "demokratische" structuren moeten uitgebouwd worden in Europa. Een regering zou naar zijn mening absolute volmachten moeten krijgen voor minimum twee jaar. De regering zou pas dan verplicht zijn zijn verslag uit te brengen voor het parlement en deze een oordeel laten vellen.

De "Prins" sprak zich eveneens uit voor een Monarchie voor het toekomstig Verenigd Europa. De geschiedenis heeft bewezen, zegt Bernhard, dat een monarchie minder kost en stabiel is...

Dit schijnt allemaal niet de mening te zijn van de Nederlandse parlementairen die er de aandacht op vestigen dat Bernhard zich best met zijn eigen zaken zou moeien...

Een van de jonge revolutionairen die in Turkije terecht stonden, citeerde voor zijn verdediging een uittreksel uit een toespraak van ATATURK. De procureur verklaarde echter dat het hier ging om een uitspraak van Lenin. Twee van de vijf advocaten van de verdediging die tegen deze grenzeloze idiotie protest aantekenden werden aangehouden...

Grote mannen kunnen ook... bescheiden zijn. Op hun manier natuurlijk. Oud-president Truman is er zo een. Toen men hem op zijn 87e verjaardag de hoogste onderscheiding van de Verenigde Naties wou aanbieden weigerde hij als argument dat voor een dergelijke onderscheiding iemand "persoonlijk aan de strijd moet deelgenomen hebben." Dit was natuurlijk niet het geval voor Truman. Hij gaf alleen het bevel om de A-bommen op Hiroshima en Nagasaki te gooien. Resultaat : 300.000 doden en gekwetsten...

DE CHINESE VOLKSREPUBLIC IN DE O.V.N.

Verleden jaar werd zowat overal, met of zonder scepticisme de vijftiendwintigste verjaardag van het Handvest van de Verenigde Naties herdacht.

Een donkere schaduw verduisterde deze herdenking. De schaduw van China en zijn 750 miljoen inwoners, geweerd uit de internationale organisatie.

Gedurende meer dan twintig jaar waren de regeringen van de Verenigde Staten en haar bondgenoten er in geslaagd, een land dat een kwart van de wereldbevolking vertegenwoordigt uit te sluiten en iedere deelneming te ontzeggen aan de besprekingen en beslissingen die betrekking hebben op de problemen van de wereldvrede.

Dit ostracisme heeft niet weinig bijgedragen tot de verscherping van de internationale tegenstellingen.

In feite ging het natuurlijk om veel meer dan een niet-toekennen van een zetel in de internationale vergadering.

De grond van de zaak moet gezocht worden in de weigering van de V.S. om haar economische, politieke en militaire overheersing in Z.O.-Azië op te geven, om niet alleen Formosa als militaire basis te behouden maar bovendien het recht op zelfbeschikking en nationale onafhankelijkheid te ontzeggen aan de volkeren van dit werelddeel.

Om haar machtsposities te handhaven heeft de V.S. niet geaarzeld de hel te doen losbranden in Indochina en er op de koop toe een belangrijk deel van de Amerikaanse jeugd voor op te offeren.

Daarom kan de uitnodiging aan de Chinese Volksrepubliek om haar rechtvaardige plaats in te nemen tussen de andere naties niet alleen beschouwd worden als een goedmaken van een onrechtvaardige en ondenkbare situatie. Ze moet ook en misschien wel meer gezien worden in een logisch proces: dit van de teleurgang van de Amerikaanse politiek in Zuid-Oost Azië.

Geruime tijd weet men reeds in de regeringskringen van de V.S. dat deze politiek uitzichtloos is, en het land zowel politiek als financieel naar een failliet leidt.

De spektakulaire Nixon naar China was slechts een van de talrijke aanwijzingen dat de leidende kringen zich bewust zijn dat men in een impasse was geraakt.

De meerderheid die verkregen werd in de Algemene Vergadering van de O.V.N. om de schimmenregering van Formo-

sa uit te stoten toont aan dat ook talrijke bondgenoten van de V.S. begrepen hebben, dat een onhoudbare situatie was ontstaan.

De plotse, maar toch wel laattijdige erkenning van de regering van Peking door Minister Harmel is eveneens een teken aan de wand.

Maar China in de O.V.N. betekent nog geen fundamentele verandering van de verhoudingen in Z.O.-Azië. We moeten ons wel hoeden voor een zorgeloos optimisme. Teveel Amerikaanse economische en financiële groepen haken zich immers nog vast aan voorbijgestreefde en bijgevolg niet bereikbare objectieven. Zeer gevaarlijke explosieve situaties blijven in dit deel van de wereld verder bestaan.

En we denken hier niet alleen aan Indochina maar ook o.a. aan de spanning tussen Pakistan en Indië.

Welke bijdrage tot de organisatie van een duurzame vrede in Azië en in de wereld China zal leveren nu ze, officieel erkend, een belangrijke rol gaat vervullen op diplomatiek vlak? Het gaat hier om een vraag die velen bezig houdt.

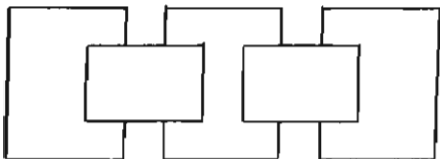
Sommigen aarzelen niet te antwoorden dat de opties van de regering van Peking in tegenspraak zijn met deze van het Handvest en dat bijgevolg met een negatieve houding van de Chinese diplomatie moet rekenschap gehouden worden.

Het is wel pittig, deze mening o.a. te moeten vernemen uit de mond van vertegenwoordigers van de Amerikaanse regering, die klaarblijkelijk hun Vietnampolitiek als een trouw naleven van het O.V.N. Handvest beschouwen.

Het intreden van de grootste Natie van de wereld moet eerder met onverholen vreugde begroet worden. We mogen gerust aannemen dat de voor ons niet altijd begrijpelijke verklaringen van de Chinese regering inzake internationale problemen, dikwijls het gevolg waren van de isolatie waarin men dit onmetelijk land heeft willen houden.

In twintig jaar werd China van een achterlijk hongerend land tot een natie waar niet alleen iedereen eet, maar waar ook de basis werd gelegd voor een stralende toekomst. Dit "wonder" werd bewerkstelligd onder zeer moeilijke omstandigheden door het noeste werk van een regering en gans een volk, dat praktisch slechts op eigen kracht kon rekenen. Er is alle reden om te geloven dat de vertegenwoordigers van zulk een land, een juiste lijn zullen vinden om aan een vreedzame vrede te helpen bouwen.

Bob Wolstijn

P.S. Intussen stellen we vast dat de vertegenwoordigers van China zich lieten verleiden tot stellingnamen van strikt nationalistisch belang en niet door een houding ten gunste van de volkeren van de derde wereld.

De houding ingenomen ten overstaan van een ontwapeningskonferentie in Oost-Pakistan - waar zij hun stem gaan voegen bij deze van de Verenigde Staten - zijn zeker redenen om ongerust over te zijn.

STEMMINGEN VAN JAAR TOT JAAR

Jaar	voor de opname van Peking	tegen de opname van Peking	Onthoudingen
1951	11	37	4
1952	7	42	11
1953	10	44	2
1954	11	43	6
1955	12	42	8
1956	24	47	8
1957	27	44	7
1958	28	44	9
1959	29	42	9
1960	34	48	22
1961	36	56	20
1962	42	57	12
1963	41	47	12
1965	47	57	20
1966	46	57	17
1967	45	58	17
1968	44	58	23
1969	48	56	21
1970	51	49	25
1971	76	35	17

ZIJ DIE TEGENSTEMDEN.

Australië, Bolivia, Brazilië, Centraal Afrikaanse Republiek, Tsjaad, Kongo Kinsjasa, Costa Rica, Dahomey, Dominicaanse Republiek, El Salvator, Gabon, Gambia, Guatemala, Haiti, Honduras, Ivoorkust, Japan, Cambodge, Lesotho, Liberia, Madagascar, Malwi, Malta, Nieuw Zeeland, Nicaragua, Niger, Paraguay, PFillipijnen, Saoedi-Arabië, Zuid-Afrika, Swaziland, Verenigde Staten, Opper Volta, Uruguay, Venezuela.

ZIJ DIE ZICH ONTHIELDEN.

Argentinië, Barbados, Barhrein, Colombia, Cyprus, Fidji, Griekenland, Indonesië, Jamaica, Jordanië, Libanon, Luxemburg, Mauritius, Panama, Qater, Spanje en Thailand.

CHILI

HET BEZOEK VAN FIDEL CASTRO

De regering van het Volksfront vierde in de voorbije weken zijn eerste verjaardag. Op dit belangrijk evenement komen we in een volgend nummer terug. Het bezoek dat Fidel Castro in de voorbije dagen aan Chili bracht is door velen met belangstelling gevolgd. Dit bezoek heeft zeker, in de Algemene Latijns-Amerikaanse context, een bijzondere betekenis. Uit de talrijke toespraken die Castro voor arbeiders, studenten en boeren hield citeerde het dagblad "Le Monde" een aantal uittreksels die wij nuttig achten hier te publiceren :

DE VERHOUDING KRISTENEN – REVOLUTIONAIRES

"Er is geen tegenstelling tussen de Kristenen en de revolutionairen. Grote wijzigingen hebben plaats gehad in de schoot van de kerk."

"Ik vind een grote vergelijking tussen de eerste kristenen en de kommunisten. Zij werden vervolgd en stierven voor hun idealen."

DE ROL VAN DE ARBEIDERS

"Om de voorhoede van de revolutie en zijn bewustzijn te zijn moeten de arbeiders niemand verwerpen. Zij moeten de menselijke waarden ontdekken van alle mensen die bereid zijn hun deel bij te dragen aan het werk en de productie."

"Maak niet de fouten die wij gedaan hebben door u af te snijden van de techniekers. Zelfs zo zij niet dezelfde ideeën hebben als gij, tracht hun de zin van de revolutie te doen begrijpen, zodat zij het land niet verlaten."

EXTREEM LINKS

"Ik zeg aan de ongeduldigen dat veel revoluties mislukten tengevolge van de ongeduldigheid, symptomen van een gemis aan revolutionair bewustzijn."

CUBA

"De Cubaanse revolutie kan niet dienen als model voor de export."

REVOLUTIE

"Alles is niet rooskleurig in een revolutie. Het komt er niet op aan te beweren dat wij geen vergissingen maken, noch onze moeilijkheden, onze tekortkomingen, onze armoede weg te steken, want dit zou betekenen dat wij de reden zelf van de revolutie verdoezelen."

BANGLA DESH ZOALS IK HET GEZIEN HEB

PATER YVES JOLIF, lid van het nationaal bureau van de Franse vredesbeweging, heeft in september de oostpakistaanse vluchtelingenkampen bezocht in India, op uitnodiging van de indische vredesbeweging. Bij zijn terugkeer heeft hij op 4 oktober een perskonferentie gegeven, waaruit we een aantal passages vertaald hebben. (Naar *Combat pour la Paix*, november 1971).

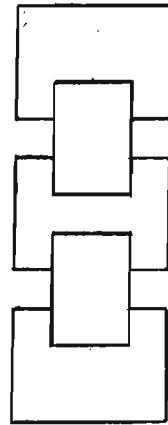
Van de veertien dagen die ik doorgebracht heb in India heb ik de helft doorgebracht in Calcutta en ik heb de streek bezocht tussen Calcutta en de grens van Oost-Pakistan, ongeveer honderd kilometer van de stad. Het tweede deel van mijn verblijf ben ik naar het noorden van West-Bengalen gereisd, in de streek van Siligouri.

Gedurende dit verblijf heb ik, met afgevaardigden uit andere landen, een aantal kampen bezocht in de twee streken, en er een aantal personaliteiten ontmoet van wat men nu Bangla Desh noemt, vertegenwoordigers van de regering die in april de onafhankelijkheid uitgeroepen heeft, van de verschillende politieke partijen van dit gebied, en van het bevrijdingsleger. We hebben ook heel kort (één namiddag) een bevrijde zone kunnen bezoeken, op de noordwestgrens van dit gebied.

INDRUKKEN OVER DE VLUCHTELINGENKAMPEN.

Toen ik India verliet bedroeg het totale aantal van de vluchtelingen 8.962.000, maar dit aantal groeit spijtig genoeg elke dag nog aan, niettegenstaande de moesson, die de verbindingen zeker niet gemakkelijker maakt. Gemiddeld overschreden 15.000 vluchtelingen per dag de grens, en men vreest dat tijdens het droog seizoen deze uittocht nog veel groter zal worden. Dit vreest men om twee redenen, gegeven door elke nieuwe groep vluchtelingen: de steeds erger wordende hongersnood, en de voortdurende terreur van het leger.

Misschien heeft U gehoord van de verklaring van de stichte-

res van een indische missiecongregatie, de "Zusters van de Liefde", geloof ik, waarvan heel wat zusters in de vluchtelingenkampen werken? Ze verklaarde bij haar aankomst in India dat naar ze gehoord had van heel wat zusters het bijna zeker was dat de golf van terreur, die tijdens de moesson wat verminderd was, opnieuw heel wat heviger was geworden, samen met de hongersnood.

Ik zou willen de nadruk leggen op de onvergetelijke indruk die ik gehad heb bij mijn eerste bezoek aan een vluchtelingenkamp, dat van het Zoutmeer, op tien kilometer ten oosten van Calcutta, het grootste ook dat ik gezien heb, met 207.000 personen. Het is een echt hallucinante aanblik, die massa's mannen, vrouwen en kinderen, die geplakt zitten in al die tenten en "straten" ertussen.

Over het algemeen leven de vluchtelingen zeer armzalig, niettegenstaande de zeer vrijgevege en doeltreffende hulp - niet alleen van de indische regering, maar ook van heel het volk. Ik heb heel wat mannen en vrouwen ontmoet, die vrijwillig een groot deel van hun tijd opofferen om de vluchtelingen bij te staan.

Het levensniveau van de vluchtelingen is enorm laag, omdat ze o.a. wonen in verblijfplaatsen die absoluut niet meer menswaardig zijn. Daarbij komt nog dat de uitgereikte rantsoenen helemaal niet volstaan om ondervoeding te beletten. Het indische ministerie van volksgezondheid heeft in een rapport verklaard dat men bij 135.000 kinderen vastgesteld had dat ze zó ondervoed waren, dat ze slechts konden gered worden als ze zouden opgenomen worden in speciale centra waar men hen de noodzakelijke zorgen kon toedienen. Maar dergelijke centra zouden eerst nog moeten opgericht worden. Daarbij komt nog dat de winter voor de deur staat en het gebrek aan kleren en de verzwakking van de vluchtelingen maakt het hen bijzonder moeilijk dit koude seizoen te doorstaan.

De gezondheidstoestand leek ons ook onrustwekkend. Men heeft ons wel verzekerd dat de choleraepidemie inge-

dijkt is, en een geneesheer heeft ons zelfs verklaard dat de enige epidemie die van de honger was, maar dat hij daar spijtig genoeg niets kon tegen doen. Maar ik ben er niet zo zeker van dat de cholera niet meer woedt in de kampen, vooral omdat die ziekte endemisch is in die streek. In de "goeie jaren" veroorzaakt ze "slechts" 150.000 doden, maar in de slechte jaren 300.000 tot 350.000. Een irakese dokter die ons vergezelde, heeft minstens tien gevallen vastgesteld van duidelijk karakteristieke cholera-symptomen.

Deze zeer ernstige toestand lijkt mij daarbij nog uitzichtloos, in de huidige politieke situatie. Het is duidelijk dat die massa vluchtelingen voor de indische regering een onoplosbaar probleem vormen. Ik herinner mij dat bij het verlaten van een kamp, een jonge indische tolk zegde "In Calcutta leven honderdduizenden mensen in nog erger omstandigheden dan de vluchtelingen in de kampen." Deze opmerking onderstreept de omvang van het probleem voor een land als India, dat zelf onmogelijk kan zorgen voor zijn eigen werklozen en daklozen, die letterlijk leven en sterven op de voetpaden van Calcutta.

De dagelijkse uitgaven voor de vluchtelingen bedragen op het ogenblik 25 miljoen roepies, ongeveer 200 miljoen Bf., en men voorziet dat tegen het einde van maart volgend jaar, dus op een jaar tijds, India 800 miljoen dollar zal uitgegeven hebben voor de vluchtelingen, alleen maar om te belletten dat ze al te vlug van honger sterven.

Het probleem lijkt zelfs onoplosbaar, als de internationale hulp veel groter moest worden dan ze totnogtoe is (en we moeten zeggen dat ze op het ogenblik wel erg klein is.) Totnogtoe hebben een aantal organisaties en staten hulp beloofd, voor een totaal bedrag van 114 miljoen dollar, maar hiervan is nog maar een klein deel overgedragen aan de indische regering. Hoeveel precies weet ik niet, maar het zou ongeveer genoeg zijn om de vluchtelingen gedurende 15 tot 20 dagen te onderhouden, wat wel belachelijk weinig is.

De Indiërs zien de aanwezigheid van de vluchtelingen als een groot gevaar voor hun eigen economische toestand, als een rem voor de verbetering daarvan, en wijzen er dan ook voortdurend op dat ze slechts tijdelijk kunnen blijven, en dat er zo vlug mogelijk een oplossing moet gevonden worden die het mogelijk maakt ze naar huis te laten terugkeren. Maar daar precies ligt de moeilijkheid. Bij alle gesprekken in alle kampen is duidelijk gebleken dat het vertrouwen van die miljoenen in de centrale pakistaanse regering zo goed als geheel verdwenen is. En de oproep om terug te keren van Jahja Khan hebben als gevolg gehad dat de aantal vluchtelingen steeds groter geworden is.

Al degenen die we ondervraagd hebben verklaarden dat zij beslist willen terugkeren, maar dan slechts als de vrede en veiligheid reëel gewaarborgd zijn. Dit houdt voor hen in: het terugtrekken van de pakistaanse groepen, de bevrijding van Mudjiboer Rahman, en vrijheid van Bangla Desh. Een bezoek aan een kamp eindigde zelfs op een eigenaardige manier: het spontaan ontstaan van een politieke meeting, die begon met het roepen van slogans door een groepje jongeren, die werden overgenomen door de gehele menigte, een duizendtal personen. Het was indrukwekkend.

Een politieke oplossing schijnt op dit ogenblik onmogelijk, omdat Jahja Khan ten alle prijze de eenheid van het grondgebied wil handhaven, maar terzelfdertijd weigert te spreken met Mudjiboer Rahman, die hij gevangen houdt, en volgens sommige geruchten achter gesloten deuren laat oordelen, wat moeilijk op iets anders dan een terdoodveroordeling kan uitlopen. Nu betekent die Mudjiboer Rahman bijzonder veel voor alle vluchtelingen die ik ontmoet heb: hij is de enige persoonlijkheid in wie zij nog vertrouwen stellen, en zolang dat niet erkend wordt door de pakistaanse regering, lijkt geen enkele oplossing mogelijk.

Ik was zeer getroffen door dit streven naar onafhankelijkheid, dat wij aantreffen zowel bij de vluchtelingen in de kampen als bij de bevolking van de bevrijde zone die wij bezochten, en ook bij de politieke groepen waarvan wij vertegenwoordigers ontmoet hebben.

Wel was de regering, die in april onafhankelijkheid uitgeroepen heeft, een homogene amawiliga-regering, maar op dit ogenblik wordt het gesteund door alle politieke krachten, behalve de politieke partijen die bij de verkiezingen van december 1970 verslagen waren, en die slechts 3 tot 4 t.h. van de bevolking van Oost-Bengalen omvatten.

Deze eenheid van politieke partijen heeft zich niet zo lang geleden (op 9 september, geloof ik) uitgedrukt in de oprichting van een konsultatieve raad, bestaande uit vertegenwoordigers van alle politieke partijen, en dat als opdracht heeft de regering met raad bij te staan voor het voortzetten van de nationale bevrijdingsoorlog.

De situatie op het ogenblik is zo, dat een politieke oplossing uitgesloten lijkt zolang de centrale regering weigert te spreken met de amawiliga, die zelf slechts bereid is tot spreken als Mudjiboer Rahman en de verkozenen van 1970 in hun rechten hersteld worden.

De enige oplossing lijkt spijtig genoeg te zijn: gewapende strijd, een strijd die ten andere de laatste weken belangrijk schijnt toegenomen te zijn.

EVEN UW AANDACHT VOOR

ETHIOPIE

OPPERVLAKTE : 1.222.000 km² (ong. 41 x België).
INWONERS : 24.000.000 (schatting 1966) - 20 per km²
Bevolkingsaan groei : 2 t.h. per jaar.

HOOFDSTAD : Addis-Abeba - 670.000 inwoners. Voornaamste steden : Amara (hoofdstad van Erythraea) 180.000, Dire-Dawa 50.000, Dessa 39.000, Harar 38.000, Gondar 30.000.

BEVOLKING : 33 t.h. Amharen en Tigren, 40-50 t.h. Galla's (van negroïde oorsprong), versier Somali's, Danakila en Niloten; 27.000 Italiaanse inwoners.

TALLEN : officiële taal Amharisch, tweede taal Galla, handelstalen Engels, Italiaans en Frans.

GODSDIENSTEN : 40 t.h. kopten, 35 t.h. mohammedanen, 130.000 r.k. en 12.000 joden.

ONDERWIJS : 95 t.h. analfabeten.

NATIONAAL INKOMEN : 2.000 BF. per jaar en per hoofd van de bevolking (1967).

STAATSVORM : absolute monarchie - geen partijen - geen persvrijheid.

EKONOMIE : hoofdzakelijk agrarisch (ong. 85 t.h. van de bevolking) met een der rijkste veestapel ter wereld. Deze laatste omvat naar schatting 29 miljoen schapen, 25 miljoen runderen, en 18 miljoen geiten. De landbouwopbrengst bedroeg in 1965 803.000 t. gerst, 138.000 koffie, 23.000 ton aardnoten, 59.000 t. vlas, 750.000 t. mais, 313.000 t. tarwe, 55.000 t. suiker.

De mijnbouw speelt een tamelijk ondergeschikte rol. De voornaamste produkten zijn zout (228.000 t.) ijzer, potas, mangaan, solfer en kleine hoeveelheden platina en goud.

De industrialisatie staat nog in de kinderschoenen maar maakt goede vorderingen.

Ethiopië is de enige onafhankelijke Afrikaanse staat sinds de oudheid en de enige natie bestuurd sedert een halve eeuw door dezelfde leider; het ontloopt evenmin als andere jonge

staten aan ernstige politieke moeilijkheden o.m. veroorzaakt door de gewapende opstand van Erythraea waar niet veel over gesproken wordt maar die toch de huidige grenzen van het keizerrijk bedreigt.

Haile Selassie de Iste (deze titel betekent "de macht van de H. Drievaldigheid") afstammeling van Salomon en de koningin van Saba is inderdaad sedert meer dan veertig jaar geïnstalleerd als gekroond keizer op de troon van de Leeuw van Juda.

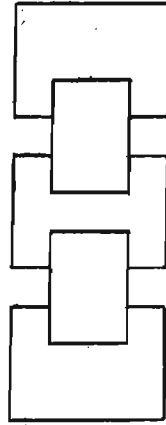
Voor de grote massa van het volk is de Negus de "uitverkorene van God" opperbeheerder door het goddelijk recht. Zijn parlement is samengesteld uit zorgvuldig gekozen notabelen want er bestaan geen partijen en de politieke structuur is deze welke sedert generaties volledig is verstarde. Door zijn beërftucht en persoonlijkheid is de 225ste afstammeling van de Axum dynastie (IVe eeuw) er in geslaagd zijn gezag op te dringen aan 80 etnische groepen onderworpen aan feodale of religieuze leiders. Het liep niet altijd van een leien dakje en de Negus is reeds talrijke beproevingen te boven gekomen die een ander fataal zouden zijn geweest. Zo werd in 1932 in Gadjan een opstand verwekt door de getrouwden van de gruwelen keizer Lidj Hansou, opvolger van Menelik, daarna kwam de gruwelijke koloniale oorlog met het fascistische Italië, vervolgens in 1960 de opstand van de keizerlijke wacht terwijl de keizer op reis was in Zuid-Amerika. Haile Selassie ontspande verder nog aan verachillende aanslagen en andere samenzweringsoeringen.

In ons profiel noemden wij de ekonomie hoofdzakelijk agrarisch en daar op sommige vruchtbare hoogvlakten twee tot driemaal per jaar wordt geoogst heeft men gezegd dat Ethiopië wel eens de graanschuur van Afrika zou kunnen worden. Het grondbehoer helaas, verlamt de landbouwontwikkeling. Slechts één tiende van de grond hoort toe aan de landbouwers die nochtans de overgrote meerderheid (90 t.h.) van de 24 miljoen inwoners uitmaken.

De keizer, de koptische kerk - waarvan de hoge geestelijkheid zeer rijk en de lagere zeer arm is - evenals de feodale heren (Ras) verdelen onder elkaar dit territorium van een en een kwart miljoen km². Zo wordt slechts 20 t.h. van de bebouwbare oppervlakte produktief gemaakt en dan nog met teelten die te weinig afwisselend zijn, bv. koffie en waarvan de prijzen op de wereldmarkt sterke schommelingen ondergaan. De landbouwer stelt zich tevreden met de bestaansmogelijkheden en dit verklaart het zeer laag nationaal inkomen van ong. 2.000 BF. per jaar en per hoofd van de bevolking.

Op het gebied van het Pan-Afrikanisme heeft Ethiopië meer succes gekend. Daar de keizer aan het hoofd staat van een Afrikaans land dat nog nooit onder een koloniaal juk heeft gebogen is hij er in geslaagd zijn hoofdstad te doen erkennen als de zetel van de O.A.E. (Organisatie van de Afrikaanse Eenheid) en de Economische Kommissie van de V.N.

Ondanks zijn hoge ouderdom blijft de Negus een onvermoeibare pelgrim die nog dikwijls arbitrageopdrachten vervult zoals o.m. tijdens de burgeroorlog in Nigeria. Hij beoogt een behendig evenwicht tussen Oost en West en hij heeft zich verzoend met zijn gewezen aartsvijand Italië. Niettegenstaande de territoriale akkoorden, ondertekend

BANGLA DESH ZOALS IK HET GEZIEN HEB

PATER YVES JOLIF, lid van het nationaal bureau van de Franse vredesbeweging, heeft in september de oostpakistaanse vluchtelingenkampen bezocht in India, op uitnodiging van de indische vredesbeweging. Bij zijn terugkeer heeft hij op 4 oktober een perskonferentie gegeven, waaruit we een aantal passages vertaald hebben. (Naar *Combat pour la Paix*, november 1971).

Van de veertien dagen die ik doorgebracht heb in India heb ik de helft doorgebracht in Calcutta en ik heb de streek bezocht tussen Calcutta en de grens van Oost-Pakistan, ongeveer honderd kilometer van de stad. Het tweede deel van mijn verblijf ben ik naar het noorden van West-Bengalen gereisd, in de streek van Siligouri.

Gedurende dit verblijf heb ik, met afgevaardigden uit andere landen, een aantal kampen bezocht in de twee streken, en er een aantal personaliteiten ontmoet van wat men nu Bangla Desh noemt, vertegenwoordigers van de regering die in april de onafhankelijkheid uitgeroepen heeft, van de verschillende politieke partijen van dit gebied, en van het bevrijdingsleger. We hebben ook heel kort (één namiddag) een bevrijde zone kunnen bezoeken, op de noordwestgrens van dit gebied.

INDRUKKEN OVER DE VLUCHTELINGENKAMPEN.

Toen ik India verliet bedroeg het totale aantal van de vluchtelingen 8.962.000, maar dit aantal groeit spijtig genoeg elke dag nog aan, niettegenstaande de moesson, die de verbindingen zeker niet gemakkelijker maakt. Gemiddeld overschreden 15.000 vluchtelingen per dag de grens, en men vreest dat tijdens het droog seizoen deze uittocht nog veel groter zal worden. Dit vreest men om twee redenen, gegeven door elke nieuwe groep vluchtelingen: de steeds erger wordende hongersnood, en de voortdurende terreur van het leger.

Misschien heeft U gehoord van de verklaring van de stichte-

res van een indische missiecongregatie, de "Zusters van de Liefde", geloof ik, waarvan heel wat zusters in de vluchtelingenkampen werken? Ze verklaarde bij haar aankomst in India dat naar ze gehoord had van heel wat zusters het bijna zeker was dat de golf van terreur, die tijdens de moesson wat verminderd was, opnieuw heel wat heviger was geworden, samen met de hongersnood.

Ik zou willen de nadruk leggen op de onvergetelijke indruk die ik gehad heb bij mijn eerste bezoek aan een vluchtelingenkamp, dat van het Zoutmeer, op tien kilometer ten oosten van Calcutta, het grootste ook dat ik gezien heb, met 207.000 personen. Het is een echt hallucinante aanblik, die massa's mannen, vrouwen en kinderen, die geplakt zitten in al die tenten en "straten" ertussen.

Over het algemeen leven de vluchtelingen zeer armzalig, niettegenstaande de zeer vrijgevig en doeltreffende hulp - niet alleen van de indische regering, maar ook van heel het volk. Ik heb heel wat mannen en vrouwen ontmoet, die vrijwillig een groot deel van hun tijd opofferen om de vluchtelingen bij te staan.

Het levensniveau van de vluchtelingen is enorm laag, omdat ze o.a. wonen in verblijfplaatsen die absoluut niet meer menswaardig zijn. Daarbij komt nog dat de uitgereikte rantsoenen helemaal niet volstaan om ondervoeding te beletten. Het indische ministerie van volksgezondheid heeft in een rapport verklaard dat men bij 135.000 kinderen vastgesteld had dat ze zó ondervoed waren, dat ze slechts konden gered worden als ze zouden opgenomen worden in speciale centra waar men hen de noodzakelijke zorgen kon toedienen. Maar dergelijke centra zouden eerst nog moeten opgericht worden. Daarbij komt nog dat de winter voor de deur staat en het gebrek aan kleren en de verzwakking van de vluchtelingen maakt het hen bijzonder moeilijk dit koude seizoen te doorstaan.

De gezondheidstoestand leek ons ook onrustwekkend. Men heeft ons wel verzekerd dat de choleraepidemie inge-

DOKUMENT

APARTHEID IN DE PRAKTIJK

In sommige, daarom niet noodzakelijk fascistische, kringen in Vlaanderen bestaat er op nationalistische gronden een grote simpatie voor de zuidafrikaanse boeren, en zo komt het dat bij ons, méér dan elders, er nog eerlijke mensen gevonden worden die zich laten misleiden door de zuidafrikaanse propaganda voor de apartheid. Die wordt namelijk voorgesteld als een systeem voor gescheiden ontwikkeling van twee totaal verschillende kultuurgroepen die toevallig op het zelfde grondgebied wonen, elk volgens zijn aanleg.

Op papier lijkt dit een bijzonder mooi beginsel, maar de konkrete toepassing ervan in de zuidafrikaanse apartheidswetten geeft een heel wat minder idyllisch beeld. Het novembernummer van de "Courrier de 14 Unesco" (p.15-17) geeft ongeveer 75 voorbeelden van die toepassingen, waarvan de meest sprekende gebruikt zijn in dit artikel.

RACISTISCHE GRONDSLAGEN

Het eerste wat hierbij opvalt is, dat de afbakening van de verschillende kultuurgroepen gebeurt op grond van een criterium dat wetenschappelijk gezien volkomen irrelevant is, namelijk de huidskleur, de fysionomie en de afstamming van de persoon in kwestie.

Een aantal voorbeelden hiervan :

Iemand die "duidelijk een blank voorkomen heeft", en "algemeen erkend wordt als blank", kan niet ingeschreven worden als blanke, als een van zijn natuurlijke ouders geklasseerd is als kleurling.

Een afrikaan is "een persoon die in feite of volgens algemeen oordeel lid is van een ras of stam van afrikaanse oorsprong."

Een kleurling is "een persoon die noch blank is, noch een afrikaan."

Een persoon die in feite geen afrikaan is, maar "duidelijk een afrikaans voorkomen heeft", zal toch als afrikaan ingeschreven worden in het bevolkingsregister, tenzij hij kan bewijzen dat hij geen afrikaan is, en algemeen niet als zodanig wordt beschouwd.

Iemand die "duidelijk een blank voorkomen heeft", zal toch als kleurling ingeschreven worden, als een van zijn ouders ingeschreven was als blanke en de andere als kleurling.

Als hij moet beslissen of iemand "duidelijk een blank voorkomen heeft", moet de betrokken funktionaris rekening houden met de taal, de kleding, de opvoeding, het gedrag in het algemeen van die persoon.

Als iemand met een "duidelijk niet-blank uiterlijk algemeen aanvaard wordt als blank" in de omgeving waarin hij werkt maar niet in de omgeving waar hij woont, kan hij niet als blanke ingeschreven worden.

Zelfs vijftig jaar nadat iemand als blanke werd ingeschreven in het bevolkingsregister, en de overeenkomstige identiteitskaart gekregen heeft, kan de minister van binnenlandse zaken een herklassering aanvragen.

Bijzonder lachwekkend in dit systeem is de categorie "kleurlingen", die bij bepaling alle niet afrikanen en niet-blanken omvatten : Indiërs, Arabieren, Oostaziaten, maar ook alle mogelijke afstammelingen van naar "ras" gemengde huwelijken.

Ze krijgen een status tussen die van afrikaan en blanke in, waarschijnlijk omdat ze minder "zwart" (of meer "blank") zijn dan de afrikanen, en dus naar waarde tussen die twee staan. Dit op zichzelf al nonsensikaal racistisch principe is echter regelrecht in tegenspraak met een ander, even nonsensikaal beginsel ervan, nl. dat seksuele gemeenschap tussen personen van verschillend "ras" een bijzonder weerzinwekkende immoraliteit is.

Een ongehuwde die "duidelijk een blank voorkomen heeft of algemeen als dusdanig beschouwd wordt", en die tracht seksuele betrekking te hebben met een vrouw die "duidelijk een niet-blank uiterlijk heeft of algemeen als dusdanig beschouwd wordt", kan veroordeeld worden tot zeven jaar dwangarbeid wegens overtreding van de moraal.

Teneinde de moraliteit te kunnen hooghouden, heeft een politiemannet het recht binnen te lichten door het venster van een appartement, om de verboden seksuele betrekkingen tussen een in kleur gemengd koppel. (Courrier de l'Unesco, nov. '71, p.22)

Iemand die "duidelijk een blank uiterlijk heeft," kan niet tot de blanke groep behoren als hij gehuwd is of samenwoont met een afrikaan(se) of kleurling(e).

Het is bijzonder inkonsekvent dat de vruchten van een dergelijke boosaardige vermenging van rassen beter geacht worden dan afrikanen. Een goede racist heeft maar één oplossing voor het probleem van dergelijke "mengrassen" namelijk die welke Hitler toegepast heeft op de Joden, hun onzinnige logika laat eigenlijk geen andere weg open. En hoe ze ertoe komen Arabieren, Indiërs, Oostaziaten te klas-

seren als "mengsel van blank en zwart", is zelfs onbegrijpelijk vanuit het standpunt van de racist. Als men maar begint met irrationeel te denken, is er blijkbaar geen grens aan de dwaasheden die men kan uitkramen.

DE AFRIKAAN, "SLAAF VOOR HET VUILE WERK".

Waar het met de apartheidswetten eigenlijk om te doen is, wordt wel heel duidelijk als we de wetgeving op de tewerkstelling bekijken. Die is er helemaal op gericht afrikanen en kleurlingen uit te sluiten van elk geschoold werk. Zij mogen hun brood verdienen als mijnwerker, straatveger, huysbediende (binnen bepaalde grens), knecht op de boerderijen van de blanken, en dergelijke. Hoever ze het hierbij drijven met hun wetgeving, zien we in de volgende voorbeelden :

Een blanke die in de stad woont, en een afrikaan gebruikt als timmerman, metselaar, elektriker of enig ander gespecialiseerd vak, zonder speciale toelating van het ministerie van arbeid, begaat daardoor een misdrijf. Hij begaat ook een misdrijf als hij zonder speciale toelating van een arbeidsbureau een afrikaan gebruikt als bediende op een receptie.

Als een blanke zijn afrikaanse dienstbode betaalt voor het herstellen van het dak van zijn huis, begaat hij een misdrijf.

Daarbij komt dat de lonen van de zwarte arbeiders ver onder die van de blanken liggen, en dat lijkt wel de voornaamste oorzaak van de economische "bloei" van de zuidafrikaanse unie.

Als je driekwart van de bevolking maar net genoeg betaalt om in leven te blijven, maar er wel voor zorgt dat ze niet "lui" zijn, is het niet te verwonderen dat de rest op grote voet kan leven.

Een voorbeeld van de manier waarop de niet-blanken betaald worden :

Een blanke arbeider die 100 t.h. invalide is, heeft recht op een maandelijks pensioen, berekend op zijn vroeger loon; een afrikaanse arbeider heeft in hetzelfde geval recht op een globale vergoeding, eveneens berekend op zijn vroeger loon.

Verder zijn er heel wat "wettelijke" schikkingen, die moeten beletten dat er gestaakt wordt voor loonsverhogingen, of dat de niet-blanken werkloos en "lui" rondlopen :

De wet verbiedt aan de afrikaanse arbeiders deel te nemen aan een staking, voor welke reden dan ook. Als hij het doet is hij schuldig aan een misdrijf, en kan gestraft worden met een boete tot 70.000 frank, en/of een gevangenisstraf tot drie jaar.

Een afrikaanse fabrieksarbeider die anderen aanzet te staken voor loonsverhoging, is schuldig aan een misdrijf.

Een jonge afrikaan van meer dan zestien die niet meer naar

school gaat, en die zonder te werken bij zijn ouders woont die hem onderhouden, kan ten alle tijde zonder mandaat worden aangehouden door een politieagent die "over aanwijzingen beschikt dat hij lui is."

"HOUD ZE DOM"...

Een zeer efficiënt middel om de zwarte slaven te beletten werk te doen dat voor de blanken moet gereserveerd blijven, is ze zo weinig mogelijk onderwijs te verstrekken. Helemaal geen ware nog beter, maar dat durven ze niet goed, en daarom geven ze maar slecht onderwijs. En ze zorgen ervoor dat er zo weinig mogelijk aanvullingen op dat onderwijs kunnen gegeven worden. Verder is alle commentaar wel overbodig bij de volgende voorbeelden.

Het ministerie van opvoeding voor de bantoes kan ten allen tijde en zonder uitleg te moeten geven, alle subsidies stopzetten die verleend werden aan een school van een stam of een afrikaanse gemeenschap.

Een afrikaan die in de stad woont en bij zich thuis gratis les geeft in lezen en schrijven aan zijn afrikaanse vrienden, maakt zich schuldig aan een misdrijf.

Een blanke die zijn afrikaanse dienstboden leert lezen of schrijven, maakt zich schuldig aan een misdrijf.

Een afrikaanse dominee die regelmatig zijn gelovigen de bijbel leert lezen, maakt zich schuldig aan een misdrijf.

EN ARM...

Het foefje van de Bantoestans is op zichzelf al doorzichtig genoeg : driekwart van de bevolking krijgt één tiende van de oppervlakte, en de overige negen gaan naar de blanken, die slechts een vierde van de bevolking uitmaken. Om dat te verrechtvaardigen wijst de zuidafrikaanse regering er graag op dat een groot deel van het blanke gebied onbruikbare halfwoestijn is, maar ze vergeten er bij te voegen dat alle Bantoestans samen niet veel groter zijn dan de zeer vruchtbare, bijna uitsluitend blanke provincie Natal. Om van de rest maar te zwijgen. Het wordt zo mogelijk nog doorzichtiger als we daarbij vernemen dat :

Gen enkele afrikaan heeft het recht vrij een stuk grond te verwerven in geheel Zuid-Afrika, zelfs niet in de bantoezones die hen toegewezen zijn.

De President van de Unie kan, telkens hij het nodig oordeelt, bij beslissing in het staatsblad verklaren dat een bepaalde sektor, bewoond door kleurlingen die er land bezitten (ongeacht de duur van die bewoning en dat bezit) een blanke sektor zal worden vanaf een bepaalde datum. In dat geval mag een kleurling, zelfs al woont hij er meer dan vijftig jaar in zijn eigen huis, er niet blijven na een periode van uitstel (ten minste twaalf maanden), die willekeurig vastge-

steld wordt door de minister van binnenlandse zaken.

GEZIN EN DOMICILIE

Om haar "gescheiden ontwikkeling", d.w.z. de verkapte dwangarbeid van de kleurlingen te kunnen in stand te houden, is het zuidafrikaans regime verplicht geweest een aantal wetten uit te vaardigen, die maken dat kleurlingen niet het recht te hebben te wonen waar ze willen, en die zelfs de gezinnen van elkaar scheiden. Een aantal staaltjes hiervan !

Een afrikaan die vijf jaar gewerkt heeft in de stad waar hij geboren is kan ten allen tijde opgevorderd worden om te gaan wonen in een bantoezone waar hij nog nooit heeft gewoond, waar hij noch vrienden noch kennissen heeft. Als hij langer dan drie dagen in zijn stad blijft nadat hij het bevel gekregen heeft ze te verlaten, maakt hij zich aan een misdrijf schuldig.

Een controleur van de tewerkstelling kan ten allen tijde het werk van een afrikaan in de stad tenietdoen, hoe lang die er ook gewerkt heeft, en zelfs als zijn werkgever hiertegen protesteert. De afrikaan in kwestie kan uit de stad waar hij werkte weggezonden worden gedurende een periode vastgesteld door de controleur.

Een beslissing gepubliceerd in het Staatsblad kan op elk ogenblik om het even welke afrikaan onmiddellijk verbieden zich in een bepaalde stad te bevinden op bepaalde uren van de nacht, als hij geen geschreven toelating bij zich heeft, die ondertekend is door zijn werkgever of een vertegenwoordiger van de openbare macht.

Elke afrikaan van zestien of meer moet in het bezit zijn van een "referentieboek". Iedere politie kan om het even welke afrikaan aanhouden en hem vragen dit voor te leggen. Indien hij het niet kan voorleggen omdat hij het thuis gelaten heeft, is hij schuldig aan een misdrijf.

Als een afrikaan vijftig jaar zonder onderbreking geleefd heeft in zijn geboortestad, en die verlaten heeft om elders te wonen, al was het maar twee weken, dan mag hij er niet terugkeren om er langer dan twee en zeventig uren te blijven.

Een afrikaan die sinds zijn geboorte in dezelfde stad heeft gewoond, heeft het recht niet meer dan twee en zeventig uur zijn getrouwde dochter, zijn zoon van meer dan achttien, zijn nicht of neef of kleinkind, bij zich te houden in die stad.

Als een afrikaanse gehuwde vrouw, omdat de werkgever van de man haar de gelegenheid biedt, permanent bij haar man woont in de stad, waar deze laatste gedurende vijftentwintig jaar gewoond en gewerkt heeft, is zijn schuldig aan een misdrijf.

Elke politiemans heeft het recht om zonder gerechtelijk be-

vel huiszoeking te doen "op elk redelijk uur van de dag en nacht" in de woningen, waar hij vermoedt dat een afrikaan van meer dan achttien jaar het misdrijf begaat van bij zijn vader te wonen, zonder daarvoor toelating te hebben gekregen.

Geen enkele blanke die in de stad woont mag, zonder toelating van de gemeenteraad, de zoon van zijn inwonende afrikaanse huisbediende bij zich laten wonen, als deze zoon tien jaar of ouder is.

REPRESSIE

Een dergelijk irrationeel en onmenselijk systeem kan moeilijk anders dan zeer wankel zijn, en om het in stand te houden is er dan ook een zeer uitgebreid repressieapparaat den is er dan ook een uitgebreid repressieapparaat nodig, met vergaande "bevoegdheden". Uit een aantal reeds vermelde voorbeelden hebben we gezien hoe gemakkelijk een misdrijf kan begaan worden in de Zuidafrikaanse Unie; hier volgen nog een paas middelen waarover de politie beschikt om dergelijke misdaden te bestrijden.

Een kleurling maakt zich schuldig aan het organiseren van een vergadering, als hij twee vrienden uitnodigt voor een etentje.

Bij een betoging, georganiseerd om bepaalde rechten te eisen voor de afrikanen, maakt iemand die een ruit breekt zich schuldig aan sabotage, tenzij hij kan bewijzen dat het niet vrijwillig gebeurde, en kan hiervoor ter dood veroordeeld worden.

Iedereen die een militaire interventie van de Verenigde Naties in Namibië eist, kan voor deze misdaad een straf krijgen gaande van 5 jaar gevangenis tot de doodstraf.

Iedereen die ter hulp komt aan de familie van iemand die het misdrijf begaan heeft te protesteren tegen de apartheidswetten, maakt zich schuldig aan een misdrijf.

Elke politieofficier met de rang van luitenant-kolonel of hoger die redenen heeft om te veronderstellen dat iemand inlichtingen achterhoudt over "terroristen", heeft het recht die persoon aan te houden en voor onbepaalde tijd op te sluiten, en slechts de minister van justitie of een lid van de regering, heeft het recht met de persoon in kwestie in contact te komen.

KONKLUZIE

Zo die nog nodig is na alles wat voorafgegaan is : De zuidafrikaanse apartheid is niets meer dan het zoveelste systeem dat ooit werd uitgedacht door mensen, dewelke graag gemakkelijk leven op kosten en op zweet van een ander. En in plaats van fier te zijn op onze "verwantschap" met de Boeren, kunnen we er ons beter voor schamen.

W. De Vlieghe

NERUDA (x) op het 1ste kongres voor de Vrede in april 1949

PABLO NERUDA

De toekenning van de Nobelprijs van de Literatuur aan Pablo Neruda zal zeker al zij die voor de vrede vechten voldoening geven, en dit niet alleen omdat de ambassadeur van Chili te Parijs reeds lang een van de onzen is, maar ook omdat de jury dit jaar een groot dichter bekronde, dichter die de aspiraties van een lang vergeten en miskend werelddeel uitdrukt en bezingt.

Ik vermoed dat het geen toeval is dat deze hoge eer te beurt valt aan een vertegenwoordiger van de Republiek Chili dat sinds een jaar onder leiding van Salvador Allende tracht de levensvoorwaarden te verbeteren en eindelijk menswaardig te maken voor een lang uitgebuit en onderdrukt volk. Dat het een zeer moeilijke onderneming is, weet U zeker - zij botst immers tegen de private belangen die gesteund worden door de Amerikaanse grootmacht. Zegt men trouwens niet, op het ogenblik dat ik dit schrijf, dat de Verenigde Staten hun diplomatieke betrekkingen met Chili zouden verbreken ?

Dat de poësie van Pablo Neruda en de verdiende eer waarvan ze het objekt is in zekere mate de hostiliteit compenseert is niet alleen een teken des tijds maar ook een bewijs dat in deze poësie een gans volk zich terugvindt en herkent.

In werkelijkheid zou het noodzakelijk zijn de heroïsche en verschrikkelijke geschiedenis van het onmetelijk land - dat zich over 4.000 km strekt - op te roepen om te spreken over de kunst van Neruda.

Het zou noodzakelijk zijn de geschiedenis van het volk op te roepen, dat zich uitstrekt van de Tropen tot de Ijspoel aan de andere kant van de Andes en waar meer bepaald de Aranacan-Indianen gedurende verschillende eeuwen tegen de Spanjaarden vochten en vandaag nog de meerderheid van de inwoners van Zuid-Chili vormen.

Neruda zelf is van Arancaanse afstamming, bracht een groot deel van zijn jeugd door in Temuco (800 km ten zuiden van Santiago) tussen de Stille Oceaan en de ijstoppen van de Andes. Actueel woont hij in l'Ile Noire waar hij een asiel volgens zijn hart en ziel geschapen heeft.

In werkelijkheid kan men niet Chileen zijn - men is verplicht wereldburger te zijn. De trillingen - de vibraties van de planeet kommuniteren tot aan het ekstreme punt van het zuiden van het uitgestrekte Amerika. Daarom heeft Pablo Neruda - tenminste zo lijkt het me - "le CHANT GENERAL" kunnen zingen dat zoals al zijn gedichten een waarachtig liefdeslied én toch ook het lied van de wereld. Om het te zingen moet men de wereld rondgereisd hebben, van Europa tot China, en ook - misschien nog meer - de grote winden hebben kunnen inademen van de Stille Oceaan die tegen de Andes stoten.

Het is daar dat de tradities leven die ouder zijn dan deze van de veroveraars -wiens taal Neruda spreekt, een taal die fantastisch blijft en zich waardig toonde in zijn soepelheid en mogelijkheid de wereld uit te drukken die terzelfdertijd gegeven en geweigerd wordt.

Gegeven door de stromen, de golven van de Oceaan die ons de indruk geven aan onze voeten de schatten van de wereld te leggen, geweigerd door de leegte en de vegetale eenzaamheid.

Het is praktisch onmogelijk een idee te geven van Pablo Neruda's poësie tenzij door te zeggen dat zij gans gemaakt is door de liefde voor de mensen en voor de wereld.

Dichters zoals Neruda hebben deze fantastische gave hun liefde en hun vaderland met ons te delen net of er geen grenzen meer bestaan tussen alle mensen van de wereld, tussen alle landen.

Het is wel daarom dat Neruda de Nobelprijs verdient en in de Vredesbeweging moeten wij hem bijzonder dankbaar zijn zo'n mooie gedichten geschreven te hebben die van de poësie een wonderbare bondgenoot gemaakt hebben in de strijd die wij leveren voor de vrede.

DE ERKENNING VAN DE SOVJET-UNIE DOOR BELGIË.

Vóór de oktoberrevolutie waren de Russische handel en nijverheid volledig in handen van het economisch sterk ontwikkelde buitenland. Het Belgisch kapitaal had voor een aanzienlijk deel meegeholpen aan de industriële opbouw van Rusland. Voor 2,5 miljard was er geïnvesteerd, vooral in het Donetzbekken.

Na de revolutie waren de Sovjets overgegaan tot de verdeling van de gronden en het nationaliseren van de produktiefactoren.

De benadeelde landen konden daarmee moeilijk akkoord gaan. Vooraleer er aan onderhandelen gedacht werd, poogde men dan ook met militaire middelen de ondergang van het Sovjetbewind te bekomen. De interventie van de mogendheden stond volledig in het teken van de contra-revolutie. De rol van België was er gering. België had op dat ogenblik niet de mogelijkheden om militair in te grijpen. Men moest zich tevreden stellen met verbale aansporingen en het goedpraten van de militaire tussenkomst, wat dan ook zeer gretig gebeurde. Het was toch de bevrijding van het Russische volk van de anarchistische diktatuur die op het spel stond! Toen de lasten te hoog werden beperkte men zich tot de blokkade om de bolsjewiki op die manier op de knieën te krijgen. Na de nederlaag der witten en de vredesverdragen met de Baltten had de blokkade alleen maar tot gevolg dat de bevolking verhongerde en de haat tegen het imperialisme groeide. Gedreven door de heersende economische malaise in het westen, werd de blokkade beëindigd en kregen de geallieerden de vrijheid van handeldrijven terug. De periode van onderhandelen was aangebroken. Elk land bepaalt zijn eigen weg.

Hier kwam België in moeilijkheden. De buitenlandse politiek die België toen huldigde was die van de "trait-d'union." - het verbindingssteken zijn tussen Engeland en Frankrijk. Op die manier leek de Belgische veiligheid en de bekomen voordelen na wereldoorlog I gegarandeerd ten overstaan van Duitsland. Nu moet gekozen worden tussen de standpunten van Frankrijk en Engeland. Frankrijk met zijn grote

industriële belangen en het grootste deel van de staatsschuld van de Tsaren wou de gewapende interventie tot het uiterste. Engeland had vooral belangstelling voor de petroleum, zoals de V.S.A. en het heropleven van de handel en wou daarom de vrede in Europa herstellen. België had enerzijds voor 2,5 miljard goudfranken geïnvesteerd en had anderzijds ook belang bij de handel. Wilde men de industriële belangen dienen, dan moest men het Franse standpunt bijtreden. Gaf men voorrang aan de handel, dan moest men het Engelse standpunt volgen. Bovendien was het nuttig op binnenlands vlak de goede verstandhouding te bewaren met de Belgische werkliedenpartij die geen goedkeuring zou verlenen aan een imperialistische oorlog. De Belgische regering stond voor een moeilijke beslissing. Enerzijds moest ze streven om de economie terug op gang te brengen door het aanknopen van handelsbetrekkingen, anderzijds mocht dit niet gebeuren door opgave van de genationaliseerde ondernemingen in Rusland, waardoor men de burgerij tegen zich in het harnas zou jagen. Deze genationaliseerde ondernemingen zouden tot het einde toe de voornaamste hinderpaal blijven. De burgerlijke partijen hadden hierbij de steun van de Belgische werkliedenpartij. De B.W.P. stond zeer vijandig tegenover het bolsjewisme en praktizeerde de klassensamenwerking. De Kerk was hevig gekant tegen de erkenning van een immoreel regime, van een staat van goddelozen. De burgerlijke pers liet geen gelegenheid voorbij gaan om alle mogelijke laster te verspreiden. Niets was te erg om de Sovjet-Unie te worden aangewreven.

Ondertussen verbeterde de economische toestand in Europa zeer weinig. Het grote probleem bleef het hervatten van de economische betrekkingen tussen de verschillende landen. Men besloot een conferentie samen te roepen te Genua op 10 april 1922. Iedere regering kwam naar Genua met de bedoeling een zo groot mogelijk voordeel af te dwingen. Alhoewel er officieel met geen woord over gerept werd, was het hoofdprobleem van de onderhandelingen de Sovjet-Unie met op de eerste plaats de Russische petroleum.

Tegenover elkaar stonden de Engelse Royal Dutch-Shell en de Amerikaanse Standard-Oil Company. Toen de Engelsen er eindelijk in geslaagd waren een overeenkomst te bereiken met de Russen, kelderden Frankrijk en België (onder inspiratie van Standard Oil ?) het akkoord door het ongedaan maken van de nationalisaties te eisen. De conferentie van Den Haag bracht ook geen oplossing. Het tijdperk der kon-

ferenties eindigde daarmee roemloos op 20 juli 1922. De Russische kwestie bleef onopgelost. Nu konden alleen bilaterale onderhandelingen afgesloten worden. Italië erkende de S.U. op 7 februari 1924, gevolgd door Engeland op 12 februari en door Frankrijk op 28 oktober. Ook de Belgische regering ondernam enkele pogingen, maar die waren zo onbeduidend, dat de resultaten noodzakelijkerwijze respektievelijk noodzakelijkerwijze in verhouding waren. De burgerij eiste de onvoorwaardelijke restitutie van de genationaliseerde ondernemingen en dit maakte elke onderhandeling onmogelijk. De B.W.P. had sedert kort een rivaal op haar linkerzijde, de jonge K.P. Dit maakte dat de B.W.P. bijgevolg weinig vriendelijk stond tegenover de S.U., het symbool van de verschillende kommunistische partijen.

Ze was wel voor de erkenning, maar tegen het bolsjewisme. Die erkenning werd vaak verdedigd uit "nationaal belang", d.w.z. met het oog op de kapitalistische handelsbelangen en niet uit socialistische overwegingen. Het streven naar de erkenning was zo bescheiden en ook binnen de partij betwist, zodat de burgerij geen moeite had haar condities op te leggen, ook toen de socialisten in 1925 een grote kiesoverwinning behaalden en in de regering zaten. Toch werden in 1925 de eerste stappen gedaan onder leiding van Van der Velde. Daar de industriëlen en de handelskamers alleen een handelsakkoord wilden en de Russen eerst de erkenning en dan een handelsakkoord, kon de onderneming niet succesvol zijn. In 1927 liepen de contacten definitief spaak. De economische toestand was ondertussen erg verbeterd en de boom in 1927-29 maakte een handelsverdrag overbodig. Ook zonder verdrag en zonder economische missie was handel mogelijk. Zo vermeed men bovendien de infiltratie van kommunistische agenten, een der geliefkoosde argumenten tegen de erkenning. Toen kwam de depressie. De economische toestand versterkte de vijandige houding ten overstaan van de S.U. De goedkope produkten waarmee de Sovjets op de wereldmarkt verschenen zou dan aan de basis moeten liggen van de crisis. De maatregelen die men meende daartegen te moeten nemen, gingen regelrecht in tegen de handelsbelangen. Vooral de haven van Antwerpen droeg er de nefaste gevolgen van ten voordele van Rotterdam. De burgerij te Antwerpen, vooral onder de impuls van de liberalen, begon zich te roeren en wou, indien niet direkt de erkenning, dan toch het redden van de handel met de Sovjet-Unie. Ondertussen ging men naar het dieptepunt van de depressie. De regeringen volgden elkaar op zonder de crisis te kunnen keren. Begin 1935 was de toestand

nog niet verbeterd. De internationale toestand had zich echter grondig gewijzigd. In 1933 had Hitler de macht overgenomen. Dit betekende de voorbereiding van een nieuwe oorlog. Duitsland verliet de Volkerenbond, gevolgd door Japan en Italië. Als tegenwicht zocht Frankrijk andere bondgenoten. Parijs zocht toenadering met Moskou en de opname van de Sovjet-Unie in de Volkerenbond werd gepromoveerd. België kon zich onmogelijk onverschillig houden jegens de verandering in de Franse houding.

Frankrijk was immers nog steeds de grote bondgenoot. België kon niet tegen de toetreding stemmen, waardoor het Frankrijk voor het hoofd zou stoten en ook moeilijk voor een regime dat zichzelf niet erkende. België onthield zich, maar kon toch niet ontsnappen aan het feit dat het deel uitmaakte van de Volkerenbond samen met vertegenwoordigers van een voor hem niet bestaande staat. Op 18 september 1934 trad de S.U. toe. Hiermee verviel een der voornaamste argumenten van de regering tegen de erkenning. In het katholieke kamp was men ondertussen ook niet meer zo onverdeeld tegen. Symptomatisch waren de artikelen in de *Libre Belgique* van P. Struye, die zich voorstander verklaarde van de erkenning.

Tenslotte werd de erkenning verleend op 12 juni 1935 toen een kabinet van nationale eenheid werd gevormd tussen socialisten en katholieken. Er was weinig georganiseerd verzet en de erkenning bereikte niet eens de voorpagina van de kranten.

Dit overzicht is gesteund op het werk van A.MOMMEN, "De erkenning van de Sovjet-Unie door België", Brussel, 1968-69 (tesis aan de V.U.B. o.l.v. Prof. Liebman).

Wat ook mag beweerd worden, de gelijkenis met de geschiedenis van de erkenning van China is treffend. Zoals gewacht werd om de S.U. te erkennen tot het opgenomen werd in de Volkerenbond, zo is China pas erkend na zijn opname in de U.N.O.

België volgt in zijn buitenlandse politiek steeds platgetreden paden.

Als anecdote kan misschien nog vermeld worden, dat de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken in 1927 ook "persoonlijk voorstander" was van de erkenning.

En wat de D.D.R. betreft, wachten wij misschien op de toelating van Bonn ?

Griet Maréchal

ZUID-AMERIKA

BOLIVIA

STUIVERTJE-WISSELEN IN DE REGERING.

Ovanda moest wijken voor Torres. Maar Torres heeft zijn plaats intussen alweer moeten afstaan aan Kolonel Banzer. Het was de 185ste regeringswisseling in 146 jaar.

Generaal Juan Jose Torres heeft na tien maanden het veld moeten ruimen voor de voorvechters van het anti-communisme en het conservatisme.

De volksmilitie was te laat bewapend : met de oude geweren. De pantserwagens waren daartegen te sterk.

De economische onafhankelijkheid van Bolivia en de integratie van de arbeidersklasse in het politieke leven is weer afgeschreven.

In 1825 werd Bolivia onafhankelijk. Sindsdien heeft er 185 keer een staatsgreep plaatsgevonden.

Deze laatste putsch echter toont op dramatische wijze de genadeloze oorlog, die sinds twintig jaar gevoerd wordt tussen de voor- en tegenstanders van verandering.

Generaal Torres meende een duurzaam regime van "revolutionair nationalisme tot stand te kunnen brengen.

Er waren in zijn land twee tegenstrijdige machten : het leger en de arbeidersmilitie.

De arbeidersmilitie zou in staat geweest zijn hem te steunen. In 1952 reeds had zij de invoering verzekerd van de agrarische hervorming, en ook de nationalisatie van de tinmijnen. Later was de organisatie ontbonden. Maar als Torres deze macht bijtijds had gereorganiseerd, zou hij er steun van hebben ondervonden. Hij kwam daarmee echter juist iets te laat. Misschien had hij ook de tijd ervoor nog niet gehad. Wat zijn tenslotte tien maanden !

Aan het leger daarentegen gaf hij een leiding in de persoon van één van zijn pas opgedoken aanhangers, Generaal Reque Teran, die later onbetrouwbaar zou blijken. Half augustus liep deze aanvoerder over naar de tegenpartij. Voor Torres was dat een beslissende slag.

Kolonel Hugo Banzer was al verscheidene keren betrokken geweest bij een samenzwering; toch had Torres hem pas in de maand augustus laten arresteren. Toen hij werd bevrijd, speelde hij meteen weer een hoofdrol in het stuk.

En toch had het zo goed kunnen gaan.

Veel officieren die een verlangen hadden naar nationalisatie en naar economische ontwikkeling, waren tevreden. Torres had bereikt, dat mijnconcessies, die aan Amerikaanse ondernemingen waren gegund, weer aan de staat waren overgedragen. Hij had in oost en west geprobeerd kredieten te krijgen voor de opbouw van een zware industrie, zodat de economie niet geheel afhankelijk meer zou zijn van de verkoop van grondstoffen. Hij was bezig te komen tot een intensief handelsverkeer met het buitenland, om Bolivia minder afhankelijk te maken van de USA.

Zo was ook het leger goedgevoel tevreden.

Maar mijnwerkers en studenten waren dat niet. Torres had hen toegestaan zich te verenigen in een "volksassemblee".

Ze dreven naar een "socialisme", dat het grootste deel van de militairen niet wilden.

Zo zat Torres tussen twee vuren. Zo botsten het leger en de rest.

Zo kwam de 185ste staatsgreep.

Het technische en administratieve personeel van de mijnen schaarde zich aan de kant van de oppositie : het was bang dat zijn privileges bedreigd werden.

Er waren twee dingen, die een groot deel van het leger tegen de haren in streken. Ten eerste eiste de volksassemblee herstel van de diplomatieke betrekkingen met Havana. (Havana was nota bene de zetel van een gewapende revolutie,

die de Boliviaanse regering regelmatig bleef bestrijden).

Ten tweede publiceerde een groep jonge officieren van links een manifest, waarin ze er op aandrongen de "op-roerige" (rechtse) regimenten te vervangen door een volksleger.

Wat er nog over was in het leger van pro-Torres-ideeën werd weggevaagd door de openbare agitatie van Trotskistische en pro-Chinese groeperingen. Zelfs de vooruitstrevende officieren vonden dat te veel van het goede. Ze hadden geen behoefte aan "concessies aan het Russisch monster."

Daarop maakten de militairen gemene zaak met rechtse organisaties, die onder andere de (misleidende) namen dragen van Nationale Revolutionaire Beweging en de Socialistische Phalange. Tot nu toe hadden deze bewegingen zich afzijdig gehouden, maar toen ze hun kans schoon zagen, waren ze bereid tot burgeroorlog om weer aan de macht te komen.

In "Le Monde Diplomatique" van september 1971 wijdt J.C. Buhner een artikel aan de coup in Bolivia onder de titel : "In Bolivia kan de staatsgreep van Kolonel Banzer de tegenstellingen alleen maar verscherpen."

Hij is niet verrast door de feiten. De afzetting van Torres is slechts een voortzetting van de traditie : in 145 jaar werd in Bolivia 185 keer van regering gewisseld.

Er gingen in de hoofdstad La Paz al maandenlang geruchten over een mogelijke regeringswisseling.

Nadat Torres zijn voorganger Ovando was opgevolgd, waren er niet meer dan een paar weken geweest van betrekkelijke rust. Maar als Torres de kans had gekregen om zijn ideeën uit te voeren, hadden er goede dingen voor Bolivia kunnen gebeuren. Hij vertelde zelf aan Buhner tijdens diens bezoek, dat hij het als zijn voornaamste taak beschouwde om "de afhankelijkheid van zijn land van het imperialisme te doorbreken."

Torres had al vóór zijn presidentschap bewezen, dat hij wel wilde !

Hij had onder andere meegewerkt aan de nationalisatie van de eigendommen van de Boliviaanse Gulf Oil Company. Tijdens zijn regeringsperiode bracht hij de laatste privé zinkmijnen van het land onder staatscontrole, en hij probeerde de grondslag te leggen voor een industrie tot verwerking van het tin. Om zich te onttrekken aan de Noord-Amerikaanse invloed zocht hij relaties met andere Europese staten en de USSR. En men zei ook, dat hij de contacten met Cuba wilde hernieuwen.

Maar deze politiek viel niet in goede aarde bij de conserva-

tieve milieus, en natuurlijk vooral niet bij Washington. Er werden geldkranen dichtgedraaid. En toen kwam Torres in een steeds moeilijker situatie terecht.

Het te Havana verschijnende weekblad GRAMMA, het officiële orgaan van het Centraal Comité van de Communistische Partij van Cuba, bracht in het nummer van 28 augustus 1971 een beschouwing over de laatste regeringswisseling in Bolivia onder het opschrift: "HET VOLK VAN BOLIVIA HEEFT EEN SLAG VERLOREN, MAAR HET IS NIET VERSLAGEN EN ZAL DAT OOK NOOIT ZIJN."

Graag willen we iets uit dit artikel ter kennis brengen van de lezers van VREDE.

Het blad schrijft onder andere als volgt :

"Het volk van Bolivia heeft heftig weerstand geboden tegen de fascistische staatsgreep, en daarna heeft het een heldhaftige bladzijde geschreven in de geschiedenis van de Latijns-Amerikaanse revolutie.

Met meer moed dan wapens, met oude geweren, bijna zonder munitie, met alleen een paar staven dynamiet, vochten de arbeiders, de studenten, de mijnwerkers, en de boeren, samen met de soldaten die trouw bleven aan het volk, een bloedige en ongelijke strijd tegen de reactionaire macht.

Maar hoe groot hun buitengewone heldhaftigheid ook was, het ontzaglijke verschil in militaire uitrusting bleek onoverkomelijk, en de fascistische en contra-revolutionaire beweging, die de beschikking had over vliegtuigen en bijna alle militaire garnizoenen, was in staat haar doel te bereiken, en aan de revolutionaire ontwikkelingen een halt toe te roepen.

De fascistische coup, die begon op dinsdag 19 augustus in Santa Cruz, in het noordelijk deel van Bolivia, is het resultaat van een drievoudige samenwerking van contra-revolutionairen. Ten eerste : de binnenlandse alliantie van de meest conservatieve en rechtse vleugel van het land, de vertegenwoordigers van de grote landeigenaars, oligarchen en andere pro-imperialistische elementen. Ten tweede : het verbond tussen deze machten en de reactionaire regimens in het werelddeel, waaronder die van Brazilië en Paraguay. En ten derde : het verbond van al deze machten met het imperialisme van de United States, welke politiek van onderdrukking, gebundeld in de C.I.A., zij dienen.

Deze coup maakt deel uit van de globale contra-revolutionaire strategie van het Yankee-imperialisme in Latijns Amerika, dat probeert de bevrijdingsbewegingen te verpletteren. Het streeft naar isolering en vernietiging van het voorbeeld van de volkeren als van Peru, Chili en Cuba,

die de weg hebben betreden naar volledige soevereiniteit en sociale vooruitgang; het streeft ernaar ontmoediging van volkeren als van Uruguay, die dreigen de vertegenwoordigers van de oligarchie en het imperialisme uit hun macht te ontzetten.

De Boliviaanse fascistie hebben voordeel getrokken uit het feit, dat reactionaire officieren, die waren getransid en geïndoctrineerd door de Yankees, het bevel voerden over het leger.

Evenals in andere gevallen, als de fascistie weer aan de macht kwamen, proberen ze ook hier het volk van Bolivia in een bloedbad te storten. Zij die gisteren mijnwerkers en studenten vermoordden, die ook Che Guevara, Inti Peredo en andere revolutionairen in koele bloede hebben gedood, proberen nu hun misdaad te herhalen. Maar de strijd van het Boliviaanse volk zal niet gestopt worden. Het volk heeft een slag verloren, maar het is niet verslagen, en zal dat ook nooit zijn.

Antonio Maceo, de legendarische strijder van onze onafhankelijkheidsoorlogen heeft eens gezegd : "Als een volk een revolutie begint, zal het niet ophouden, voordat ze voltooid is."

Het volk van Bolivia is een revolutie begonnen ! Het zaad, dat werd uitgezaaid door Che, Inti Peredo, en al die andere strijders, die in de afgelopen jaren gevallen zijn in de strijd tegen het imperialisme, heeft wortel geschoten in de grond van Bolivia. De volksmassa's hebben hun doelen en verlangens radikaal gesteld, en het volk van Bolivia zal nooit ophouden, totdat de overwinning is behaald."

Tot zover ons citaat uit het Cubaans weekblad GRAMMA.

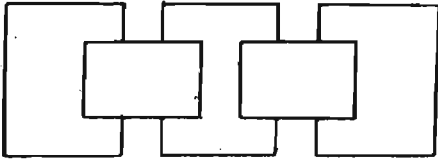
Ovando moest het veld ruimen voor Torres. Torres moest zijn plaats afstaan aan Banzer. Maar ook Ovando's voorganger, Paz Estenssoro, weet hoe kort de levensduur is van een Boliviaanse regering. Deze leider (nog steeds) van de M.N.R. zegt : "Zoals wij gisteren de bouwers zijn geweest van de belangrijkste structuurverandering die ons land ooit heeft gekend, zo zullen wij ook morgen de overgang voltooien naar het socialisme, dat het nieuwe streven van het revolutionaire nationalisme blijft."

Liesbeth Oostendorp
Roermond

OPVOEDEN TOT VREDE

ONDERWIJS IN DE D.D.R.

Het schoolsysteem in de D.D.R. heeft sinds 1945 een duidelijke evolutie doorgemaakt. Voor 1945 was het onderwijs in Duitsland een elite-zaak en slechts een zeer klein percentage arbeiderskinderen behaalde een diploma hoger onderwijs of een universitaire graad.

Bij het ontstaan van de D.D.R. was het dus zonder meer noodzakelijk om een nieuw opvoedingssysteem uit te bouwen.

Twee allesbeheersende principes liggen ten grondslag aan het huidige schoolsysteem :

1. Een school zonder ideologie bestaat niet.
De leraar is maatschappij-gebonden en politiek-bewust.
2. Een school moet alles in het werk stellen om de vredesgedachte uit te dragen. Duitsland mag nooit de aanstoker van een nieuwe oorlog worden.

De leraar mag niet aan discriminatie doen op grond van godsdienstige, sociale of raciale verschillen.

Het was niet makkelijk deze principes in de praktijk te brengen als men bedenkt dat zowat 70 t.h. van de leraars (ong. 40.000) het nationaal socialisme waren toegeedaan. Men moest dus enerzijds die leerkrachten ontslaan, die de verwezenlijking van een socialistische staat in de weg stonden, anderzijds moest men een nieuwe generatie onderwijzend personeel "klaarstomen." Men maakte een tijd mee dat leerkrachten vaak net één dag verder waren in hun leerstof dan de leerlingen zelf, dat aangepaste leerboeken ontbraken, enz.

KARAKTERISTIEKEN VAN HET HUIDIGE OPVOEDINGSSISTEEM

De D.D.R. heeft een tienjarige "algemeen vormende polytechnische opleiding" ingevoerd. De leerplicht bestaat van 6 tot 16 jaar. Daarop volgt een VERPLICHTE beroepsopleiding van minimum twee jaar. In de school wordt geen enkel onderscheid gemaakt tussen begaafde en minder begaafde leerlingen en alles is er op gericht kinderen van het platteland een even degelijke ontwikkeling te geven als stadskinderen. Men gaat er in de D.D.R. prat op dat elk kind zonder noemenswaardige moeilijkheden van de ene school naar de andere kan overgaan, aangezien overal het verplicht leerprogramma gevolgd wordt. Of het kind nu zoon is van een minister of zoon van een arbeider, of het een jongen of een meisje is, of het geniaal is of middelmatig, welk beroep het later ook denkt te kiezen, het volgt overal dezelfde tienjarige basisopleiding.

De scholen zijn centraal gelegen en het transport van en naar school is gratis; (in 1970 besteedde de D.D.R. 80 miljoen mark aan dit transport).

De leerlingen krijgen tweemaal per jaar, in februari en in juni, een rapport, waarop cijfers van 1 tot 5 aanduiden hoe sterk zij staan voor de verschillende vakken. Op grond van deze cijfers mogen de leerlingen verhogen of moeten zij het jaar overdoen. Een examen zoals wij het kennen heeft slechts plaats op het einde van het tiende schooljaar. Inhaallessen kent men niet; bij achterstand in een bepaald vak moeten de andere leerlingen helpen waardoor men dus constant poogt de gemeenschapszin van de kinderen te ontwikkelen. "Ik" en "wij" hoeven geen antagonist te zijn. Onze school is nog in hoge mate een op zichzelf gerichte wereld. In de D.D.R. streeft men er voortdurend naar het kind in contact te brengen met de buitenwereld.

Vanaf de 7de klas gaat elke leerling 1 dag doorbrengen in een fabriek of in een landbouwgemeenschap. Dit wordt niet beschouwd als een beroepsopleiding maar als een kennismaking met de grondslagen van electro-techniek, machinebouw enz., waarbij men vooral tracht de leerlingen duidelijk te maken wat het nut is van de theoretische lessen en wat de toepassingsmogelijkheden zijn van deze theorie in de praktijk.

In de D.D.R. begint de school om 8 uur 's morgens en duurt tot maximum 14 uur. In alle scholen kunnen de leerlingen een warme maaltijd krijgen. In de meeste scholen kunnen de kinderen ook na de middag blijven. Onder leiding van opvoedsters en leerkrachten brengen zij hun tijd door in jeugdateliers waar zij zich kunnen bekwamen in muziek, tekenen of andere specialiteiten.

De jeugdvereniging speelt een belangrijke rol in het socialis-tische schoolsysteem. In de D.D.R. zijn ongeveer 90 t.h. van de leerlingen lid van de Jungpioniers of de Freie Deutsche Jugend, al naar gelang de leeftijd. In elke klas hebben deze jeugdverenigingen afgevaardigden die een actieve rol spelen in de schoolraad. Hun inspraak is daar allesbehalve theoretisch. Bepaalde beslissingen van de schoolraad zijn slechts geldig, mits instemming van de afgevaardigde van het J.V. Na de algemeen vormende polytechnische opleiding volgt de eigenlijke beroepsopleiding. De duur en de aard van deze opleiding hangt af van de beroepskeuze, net als bij ons. Het is misschien wel interessant te vermelden dat de beroepsopleiding bestaat uit 3 dagen praktijk en 2 dagen theoretische lessen. Ongeveer 90 t.h. van de studenten heeft een studie-beurs en studentenhomes en restaurants vragen uitzonderlijk lage prijzen.

Bijscholing of herscholing van volwassenen wordt op allerlei manieren gestimuleerd en het is duidelijk dat men ruim gebruik maakt van de geboden mogelijkheden.

Voor de geïnteresseerden :

- het gemiddeld aantal leerlingen per klas is 28.
- de leraar wert 23 uur en blijft nog twee uur ter beschikking van de directie.
- de leerkracht van het 1ste tot het 4de leerjaar heeft een beginloon van 690 Mark. Aan het einde van zijn loopbaan verdient hij 1250 Mark. De leerkracht van het 5de tot en met het 12de leerjaar gaat van 750 tot 1300 Mark. Verhogingen worden om de twee jaar toegekend.

Frieda Van Gorp

HARELBEKE

De geschenkenfoor werd door de vredesvrienden van Harelbeke op een uitstekende wijze voorbereid. Een publiciteitsfolder werd, met de medewerking van niet minder dan 116 handelaars uit het gewest, uitgegeven. Een autocaravaan met luidspreker trok door Harelbeke en de omliggende gemeenten.

Een talrijk publiek was op de opening aanwezig, o.m. schepenen en gemeenteraadsliden, provincieraadsliden van de verschillende politieke partijen, verantwoordelijken van culturele organisaties enz.

Dhr. Weydts, ondervoorzitter van de Provincieraad - lid van het Vlaams Komitee van de B.U.V.V. en dhr. M. Bourry - burgemeester, hielden er de gelegenheidstoespraak.

Een zeer talrijke opkomst verzekerde het succes van deze derde internationale geschenkenfoor die de BUVV-Harelbeke organiseerde.

PERSONALIA

Onze vrienden W. Devlieghere - Demyttenaere uit Gent en C. De Prez uit Harelbeke mochten zich, in de loop van de maand november, verheugen in de uitbreiding van hun familie. Onze hartelijke gelukwensen !

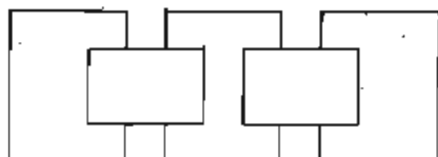

Een delegatie van medewerkers van "Vrede" bezocht, op uitnodiging van de "Friedensrat" van 29/10 tot 2/11/71 de D.D.R.

De deelnemers bezochten o.m. Berlijn, een landbouwkoöperatieve, het vroegere concentratiekamp van Sachsenhausen, de stad Dresden en onderhielden zich o.m. met verantwoordelijken uit sociale, politieke organisaties en de vredesbeweging.

De delegatie was samengesteld uit : Kris Eliaarts - wetenschappelijk vorser, Alberto Fernandez - tech. ingenieur - Willem Libert - vertegenwoordiger, Griet Maréchal - archivaris, Chantal De Smet - lerares, Sonja Eggerickx - lerares, Michel Tanret - leraar, Lotti Verwest - lerares, Luc Kongs - wetenschappelijk vorser, Jeanne Provost - sekretaresse, Eric De Bleecker - techniek, André De Smet - hoofdredacteur Vrede, Jos Lamarque - decoratrice, Theo Bailleul - tech. ing. Jan Verwest - tekenaar, Frieda Van Gorp - lerares en Carlos Van Vooren - leraar.

In dit nummer verschijnt reeds een artikel over het Onderwijs in de D.D.R.

ANTWERPEN

Tal van organisaties waaronder de Humanitaire werkgroep X, de B.U.V.V., organiseerden aan de vooravond van de verkiezingen een Info-Beurs.

Een talrijk publiek bezocht de standen der verschillende organisaties en verzekerden het succes van dit initiatief.

LIMBURG

Verschiedene organisaties publiceerden aan de vooravond van de verkiezingen een manifest waarin aan de kandidaten concrete problemen werden gesteld in verband met de bewapening en de problemen van de derde wereld.

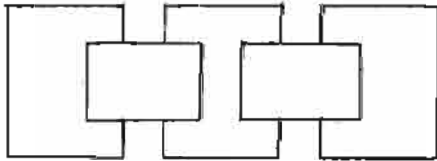
11 NOVEMBER

In verschillende steden van ons land werd door de "Mouvement Chrétien pour la Paix" een aktie gevoerd tegen de aanwezigheid van gewapende soldaten ter gelegenheid van de plechtigheden voor de Wapenstilstandsherdenking.

Foto Johan Dehollander

B.U.V.V.-INFORMATIE

GENT

De B.U.V.V. opende haar "veertiendaagse voor de vrede" met een tentoonstelling in de zaal Pan. Volgende kunstenaars verleenden hieraan hun medewerking : A. Renier, L.P. Boon, G. Boonstra, E. De Buck, R. De Keyzer, E. Elia, Goal, R. Raveel, R. Somville en J. Verwest.

Op de vooropening, waarop een zestigtal personen aanwezig waren, hield de heer John Bultinck een gelegenheidsrede.

Tijdens de namiddag had een gesprek plaats tussen belangstellenden en enkele medewerkers van "Vrede" die deelnamen aan de studiereis naar de D.D.R.

In het restaurant Van Eyck ging 's avonds een vredessouper door waaraan een vijftigtal personen deelnamen.

- Op de Esperanto-avond legde W. Devlieghere de nadruk op het revolutionaire karakter van een internationale taal.
- De volgende activiteit werd verzorgd door de schrijfster Jeanine De Rop die als thema stelde "De Vrouw en de Vrede". Zij wees erop dat de waakzaamheid en het verzet te

gen ieder militair vertoon tot een enorme scherpte moest gebracht worden wil zij enig nut opleveren. Zij verwees daarvoor naar de periode van de 30-ger jaren waarin de vredesinitiatieven de oorlog niet hebben kunnen vermijden.

- De jaarlijkse geschenkenfoorkende dit jaar ruime belangstelling.

- Ten slotte ging een tentoonstelling van posters en affiches door als kader voor de informatie-avonden over het Angolees bevrijdingsfront en de rol van Portugal ten opzichte van haar kolonies en ten opzichte van de progressieve bevolking in eigen land.

ANTWERPEN

Dr. Leo Michiels gaf voor vredesmilitanten van verschillende organisaties een uiteenzetting over maatschappijvisie.

OOSTENDE

Op initiatief van het Centrum voor Volksoopvoeding had een gespreksavond plaats over Hongarije, Dhr. E. Lakatos, gevolmachtigde van de Hongaarse Ambassade, hield in het Nederlands een inleiding en antwoordde op de talrijke vragen die hem door de aanwezigen gesteld werden.

HARELBEKE

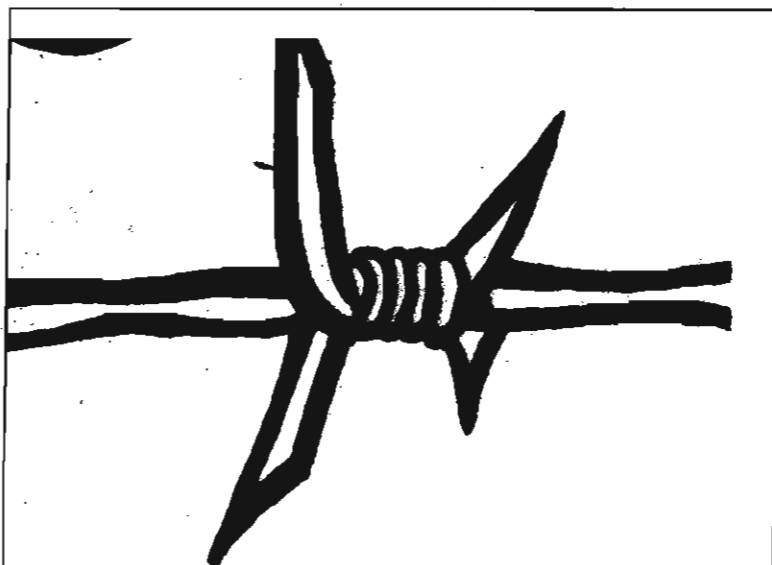
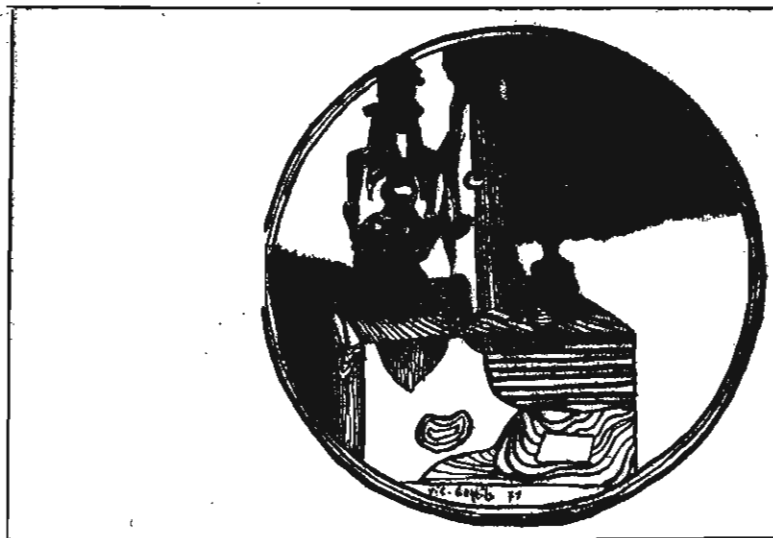
Op initiatief van de B.U.V.V. ging een debatavond door over de oorsprong en de huidige situatie in het Nabije Oosten. Sprekers waren Kris Borms - journalist en Michel Tanret van de redactie van Vrede.

ANTWERPEN

Kanunnik François Houtart, Prof. van de K.U.L. sprak op een avond ingericht door de B.U.V.V. over het probleem van de apartheid in Zuid-Afrika en de Portugese Koloniën.

*****

Aankondigingen voor opname moeten ons toekomen voor de 15de van de maand.

Vier van onze grootste Vlaamse Kunstenaars waren zo vriendelijk ons een tekening te bezorgen voor onze wenskaarten :

- * DE FAMILIE door Vic Gentils
- * VREDER OP FIETSTOCHT door Roger Raveel
- * PRIKKELDRAAD door Raoul De Keyser
- * PAX door Octave Landuyt

Dank zij de B.U.V.V. zal het u dus mogelijk zijn aan uw vrienden, met kunstvolle en originele wenskaarten uw wensen voor 1972 over te maken.

Met wensen in zes verschillende talen.

Deze kaarten zijn te verkrijgen door overschrijving op Prk. 10.112.88

B.U.V.V. - Vlaams Komitee - Bagattenstraat 136 - Gent
Tel. 09/23.82.52

10 kaarten met omslagen voor 100 fr. plus 4,5 fr. verzendingskosten

5 kaarten voor 60 fr. plus 4,5 fr. verzendingskosten.

